

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 179.

SINNSSYKEASYLENES VIRKSOMHET

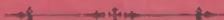
1924.

(*Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1924.*)

Efter de fra asylene Innkomne årsberetninger

utarbeidet av

OVERLÆGEN FOR SINNSSYKEVESENET.

O S L O .

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1925.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1924:

- Nr. 110. Fengselsstyrelsens årbok 1920. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1920.*)
- 111. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. X. Folkemengden fordelt etter livsstilling, alder og ekteskapelig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1920. X. Population répartie par profession, par âge et par état civil.*)
- 112. Norges Brandkasse 1918—1922. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie pour les années 1918 à 1922.*)
- 113. Beretninger om amtenes økonomiske tilstand 1911—1915. I. og II. (*Rapports des préfets sur l'état économique et social des préfectures.*)
- 114. Norges fiskerier 1920. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 115. Sjømannsforsikringen 1921. Fiskerforsikringen 1921 (1/4—31/12). (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 116. Skolevesenets tilstand 1919. (*Instruction publique.*)
- 117. Representativ landbrukstelling 1923. (*Recensement agricole représentatif de l'année 1923.*)
- 118. Arbeids- og lønningsforhold i trikotasjeindustrien. (*Conditions du travail et salaires dans l'industrie du tricotage.*)
- 119. Lønninger 1923. (*Gages et salaires.*)
- 120. Forsømte barn 1921 og 1922. (*Traitements des enfants moralement abandonnés.*)
- 121. Folkemengdens bevegelse 1921. (*Mouvement de la population.*)
- 122. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1923—24. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1923—1924.*)
- 123. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1921 og 1922. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 124. Civil rettspleie 1921 og 1922. (*Justice civile.*)
- 125. Norges jernbaner 1922/23. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 126. Norges postvesen 1923. (*Statistique postale.*)
- 127. Industristatistikk 1922. (*Statistique industrielle.*)
- 128. Forsikringsselskaper 1922. (*Sociétés d'assurances.*)
- 129. Alkoholstatistikk 1922—1923. (*Statistique de l'alcool.*)
- 130. Norges telegrafvesen 1922/23. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 131. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XI. Folkemengden fordelt etter livsstilling. Fylker. Byer og herreder. Procentall. (*Recensement du 1er décembre 1920. XI. Population répartie par profession. Préfectures. Villes et communes rurales. Chiffres relatifs.*)
- 132. Fengselsstyrelsens årbok 1921. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1921.*)
- 133. Fagskolestatistikk 1920/21—1922/23. (*Écoles professionnelles.*)
- 134. Norges fiskerier 1921. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 135. Fengselsstyrelsens årbok 1922. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1922.*)
- 136. Skolevesenets tilstand 1920. (*Instruction publique.*)
- 137. Norges kommunale finanser 1921/22. (*Finances des communes.*)
- 138. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1920. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 139. Norges skibsfart 1923. (*Navigation.*)
- 140. Sykeforsikringen 1923. (*Assurance-maladie.*)

SINNSSYKEASYLENES VIRKSOMHET

1924.

(*Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1924.*)

Efter de fra asylene innkomne årsberetninger

utarbeidet av

OVERLÆGEN FOR SINNSSYKEVESENET.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1925.

For årene 1899--1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, senest nr. 105.

For årene 1904—1923 se Norges Offisielle Statistikk, senest rekke VII, nr. 162.

Innholdsfortegnelse.

Side	
Oversikt over sykeplassene m. v. på de norske sinnessykeasyler	1
Oversikt over antallet av de på sinns- sykeasylene behandlede, middel- belegg og antall forpleiningsdager (tab. 1)	6-7
I alt behandlet (tab. 2)	8
Innkommel (tab. 3)	9
Utskrevne (tab. 4)	10-11
Sykdomsform og behandlingens utfall for alle asyler (tab. 5)	12-13
Procentforholdet mellom tilbakelig- gende, innkomne, utskrevne, døde og de på hvert asyl i alt behan- lede (tab. 6)	12-13
Hjemstavn for alle i årets løp inn- komne (tab. 7)	14-15
Alder ved innleggelsen hos de for første gang i et norsk asyl inn- komne (tab. 8)	16
Alder, i hvilken de første symptomer ytret sig hos de for første gang i et norsk asyl innkomne (tab. 9)...	17
Sykdommens varighet hos de for før- ste gang i et norsk asyl innkomne (tab. 10).....	18
Hjemstavn for de for første gang i et norsk asyl innkomne (tab. 11)	19
De oppgitte årsaker til sinnessykdom hos de for første gang i et norsk asyl innkomne (tab. 12).....	20-21
Oversikt over ekteskapsforholdene hos de for første gang i et norsk asyl innkomne (tab. 13)	22
Stand og stilling hos de for første gang i et norsk asyl innkomne (tab. 14)	23-24
Dødsårsaker hos de på asylene døde (tab. 15)	25

Table des matières.

Page	
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1924.....	1
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque hospice le nombre des malades et le total des journées d'entretien (tab. 1)	6-7
Nombre des aliénés traités (tab. 2) .	8
Nombre des entrées (tab. 3)	9
Nombre des sorties (tab. 4).....	10-11
Répartition par formes de la maladie et résultat du traitement (tab.5)...	12-13
Rapport du nombre des sorties et décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices (tab. 6)...	12-13
Tableau des entrées réparties par domi- cile des aliénés (tab. 7)	14-15
Répartition par âge lors de l'admission des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien (tab. 8)	16
L'âge, dans lequel se montrèrent les premiers symptômes chez les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien (tab. 9)....	17
Durée de la maladie lors de l'admission des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien (tab. 10).....	18
Domicile des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice nor- végien (tab. 11).....	19
Cause présumée de la maladie pour les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien (tab. 12)	20-21
État civil des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice nor- végien (tab. 13)	22
Profession et condition sociale des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien (tab. 14)	23-24
Causes des décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices (tab. 15)	25

Side	Page		
Middeltall av daglig arbeidende syke i asylene (tab. 16)	26	Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les hospices (tab. 16)	26
Bruk av isolasjon og mekaniske tvangsmidler (tab. 17).....	27	Relevé de l'application de réclusion (tab. 17)	27
Utdrag av regnskapene (tab. 18)....	28-31	Tableau des dépenses et des recettes (tab. 18)	28-31

Almindelig oversikt.

I. Asylene.

Side	
Belegget, utvidelser, forbedringer m. m.	32
Sundhetstilstanden	33

II. Patientene. Behandling m. m.

Arbeidsvirksomheten	34
Syke i familjepleie under asylene tilsyn	35
Ulykkestilfeller. Selvmord	35
Adspredeleser og underholdninger for de syke	36

III. Personalet.

37

Oversikt over sinnssykeasylenes virksomhet 1924.

Tallet på sinnssykeasyleør ved årets utgang var 22 med i alt 4 487 sykeplasser.

Asylene var:

Gaustad, statsasyl ved Oslo, med 330 plasser, halvdelen for hvert kjønn.

Eg, statsasyl i Kristiansand, med 260 plasser, halvdelen for hvert kjønn. Hertil kommer en koloni for menn med 24 plasser. I alt 284 plasser.

Rotvold, statsasyl ved Trondhjem, med 275 plasser, 145 for menn, (hvorav 15 i landbrukskolonien) og 130 for kvinner.

Rønvik, statsasyl ved Bodø, med 242 plasser, halvdelen for hvert kjønn. Hertil kommer 22 plasser i landbrukskolonien. I alt 264 plasser.

Reitgjerdet, statsasyl ved Trondhjem med 135 plasser for vanskelige og kriminelle mannlige sinnssyke.

Dikemark sykehus (kommunalt sinnssykeasyl for Oslo) i Asker med 635 plasser, 272 for menn og 363 for kvinner.

Blakstad, Akershus fylkeskommunes asyl i Asker, med 235 plasser, 140 for menn og 95 for kvinner.

Veum, Østfold fylkeskommunes asyl i Glemmen, med 200 plasser: 140 i centralen (halvdelen for hvert kjønn) samt 3 kolonier à 20 patienter (40 menn og 20 kvinner).

Sanderud, Hedmark fylkeskommunes asyl i Stange med 267 plasser, 127 for menn og 140 for kvinner.

Presteseter, Opland fylkeskommunes asyl i Vestre Toten, med 191 plasser: i centralen 142 plasser (halvdelen for hvert kjønn, samt 2 mannskolonier med 15 og 20 plasser og 1 kvinnekoloni med 14 plasser).

Faret, Telemark fylkeskommunes asyl i Solum med 177 plasser: 2 centraler med 65 manns- og 53 kvinnekoloni og 2 kolonier à 21 for hvert kjønn. Dessuten en landbrukskoloni med 17 mannsplasser.

Kristiansands kommunale asyl med 32 plasser, 13 for menn og 19 for kvinner.

Dale, Rogaland fylkeskommunes og Stavanger bys asyl i Hetland, med 196 plasser, halvdelen for hvert kjønn. Hertil kommer 9 plasser i kolonibygningen. I alt 205 plasser.

Valen, Hordaland fylkeskommunes asyl i Fjelberg, med 239 plasser, 133 for menn (hvorav 33 i koloni) og 106 for kvinner.

Neevengaarden, kommunalt asyl i Bergen, med 322 plasser, 126 for menn og 196 for kvinner.

Rosenberg, kommunalt asyl i Bergen, med 120 plasser, kun for menn.

Opdøl, Møre fylkeskommunes asyl i Bolsøy, med 110 plasser, halvdelen for hvert kjønn.

Østmarken, kommunalt asyl for Trondhjem by og de 2 Trøndelagfylker, med 230 plasser, halvdelen for hvert kjønn.

Oslo hospitals asyl i Oslo med 63 plasser, kun for kvinner.

Dr. Dedichens asyl, privat, ved Oslo, med 58 plasser, halvdelen for hvert kjønn.

Møllendal asyl, privat, ved Bergen, med 80 plasser, 45 for menn og 35 for kvinner.

Kriminalasylet i Trondhjem kan motta ca. 35 patienter, kun menn.

Asylr.	Autori- serte syke- plasser.	Derav for		Middel- belegg.	Over- belegg.	Overbeleget beregnet prosentvis av det autoriserte plassantall.
		menn.	kvinner.			
Gaustad	330	165	165	337	7	2,1
Eg	284	154	130	341	57	20,3
Røtvold	275	145	130	303	28	10,2
Rønvik	264	143	121	340	76	28,8
Reitgjerdet	135	135	-	122	-	-
Dikemark	635	272	363	648	13	2,0
Blakstad	235	140	95	163	-	-
Veum	200	110	90	231	31	15,5
Sanderud	267	127	140	283	16	6,0
Prestsæter	191	106	85	215	24	12,6
Faret	177	108	74	204	27	15,3
Kristiansands	32	13	19	32	-	-
Dale	205	107	98	234	29	14,1
Valen	239	133	106	274	35	14,2
Neevengaarden	322	126	196	320	-	-
Rosenberg	120	120	-	123	3	2,5
Opdel	110	55	55	158	43	39,1
Østmarken	280	115	115	251	21	9,1
Oslo	63	-	63	71	8	12,7
Dedichens	58	29	29	51	-	-
Møllendal	80	45	35	90	10	12,5
Kriminalasylet	35	35	-	32	-	-
I alt	4 487	2 378	2 109	4 818	428	9,5

År.	For første gang i et norsk asyl innlagte syke.	Belegg pr. 31te desbr.	Sykeplasser pr. 31te desbr.	Middeltall av daglig forpleide syke.	Gjennem- snitlig utgift pr. patient pr. dag ¹⁾ .
1908	744	2 518	2 551	2 458	Kr.
1909	747	2 679	2 667	2 600	1,39
1910	760	2 805	2 858	2 738	-
1911	720	2 957	2 918	2 899	1,41
1912	776	3 076	2 941	3 016	-
1913	829	3 318	3 568	3 146	1,46
1914	925	3 767	3 768	3 564	-
1915	948	3 958	3 768	3 886	1,62
1916	966	4 031	3 799	4 017	1,76
1917	792	4 057	3 799	4 068	2,31
1918	796	3 995	3 799	4 020	3,14
1919	973	4 200	3 976	4 084	3,54
1920	860	4 333	3 976	4 287	4,80
1921	894	4 457	4 011	4 412	6,30
1922	871	4 545	4 011	4 479	6,70
1923	957	4 736	4 846	4 683	4,97
1924	995	4 918	4 510	4 818	5,18

¹⁾ Utregnet etter opgavene fra statens og de kommunale asyler.

Tabell 1 gir en oversikt over *asylenes virksomhet*, behandlingens utfall, forpleiningsdagenes tall m. m.

Procentforholdet av *menn* og *kvinder* ses av følgende sammenstilling:

	Menn.	Kvinner.
Tilbakeliggende fra 1923.....	53.8 pct.	46.2 pct.
Innkommet i 1924.....	53.2 «	46.8 «
Tilsammen behandlet	53.7 «	46.3 «
Utgått og død	50.9 «	49.1 «
Tilbakeliggende ved utgangen av 1924	54.4 «	45.6 «

Forholdet mellom tilbakeliggende, innkomne, utgårte, døde og alle behandlede ved de enkelte asyler ses av tabell 6.

Av de «utgårte» og «døde» utskreves 17.5 pct. helbredet, 26.7 pct. bedret, 30.8 pct. uhelbredet, 0,9 pct. etter avgitt erklæring og 24.2 pct. døde.

Forpleiningsdagenes tall utgjorde 1 763 908 eller gjennomsnitlig for hver av alle behandlede 282,9 dager.

Middeltallet av daglig behandlede syke var 4 818. For det offentliges regning forpleiedes 89.6 pct., for privates 10.4 pct.

Sundhetstilstanden har gjennemgående vært god.

Dødsårsakene og de dødes alder ses av tabell 15. Den hyppigste dødsårsak var tuberkulose, som forårsaket 37.3 pct. av alle dødsfall; dernæst paralysis generalis 11.0 pct., lungebetendelse og bronkit 9.1 pct.

Tabel 8¹⁾ viser *alderen* hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

5.4 pct. var under	20 år.	9.7 pct. var mellem	60—70 år.
26.9 « « mellem	20—30 «	3.8 « « —	70—80 «
23.2 « « —	30—40 «	0.9 « « —	80—90 «
18.6 « « —	40—50 «	0.3 « « ukjent.	
11.1 « « —	50—60 «		

Tabell 9¹⁾ viser *alderen, i hvilken de første symptomer ytret sig*. Såvel i denne som i den foregående tabell er sygdommens art opgitt.

4.6 pct. var under	15 år.	6.9 pct. var mellem	40—45 år.
8.5 « « mellem	15—20 «	6.9 « « —	45—50 «
15.7 « « —	20—25 «	8.5 « « —	50—60 «
11.4 « « —	25—30 «	7.8 « « —	60—70 «
12.2 « « —	30—35 «	3.3 « « over	70 «
8.6 « « —	35—40 «	5.5 « « ukjent.	

Sygdommens varighet (tabell 10¹⁾) var for:

36.2 pct. under	1/2 år.
13.0 « —	1/2—1 «
12.8 « —	1—2 «
35.3 « —	2 « og derover.
2.8 « —	ukjent.

¹⁾ Tabellene 8 til og med 14 omfatter kun de for første gang i et norsk asyl innlagte.

De innkomnes hjemstavn (tabell 7) er oppgitt for 1 476. Av disse var 59.5 pct. fra landdistrikturene, 38.3 fra byene; 0.7 pct. var hjemmehørende i utlandet. Av de for første gang i norsk asyl innkomne (tabell 11¹) var 59.4 pct. fra landdistrikturene, 38.1 pct. fra byene, 1.0 pct. fra utlandet. (1.5 pct. var uoppgett eller ukjent).

Med hensyn til *ekteskapsforhold* (tabell 12¹) var 58.3 pct. ugifte, 31.8 pct. gifte, 7.9 pct. i enkestand og 1.5 pct. fraskilte. 0.5 pct. var ukjent.

En sammenstilling av de oppgitte årsaker til *sinnssydom* (anamnestiske data) er gjort i tabell 13¹). Av 997 er ingen årsak oppgitt for 406 eller 40.7 pct. Blandt de andre 591 anføres arvelig anlegg overhodet hos 334 eller 56.5 pct., psykiske årsaker hos 43 eller 7.6 pct., senilitet hos 44 eller 7.8 pct., syfilis hos 44 eller 9.1 pct., og drikk hos 33 eller 5.4 pct.

Stand og stilling (tabell 14¹) er oppgitt for 995. Herav tilhørte:

22.1 pct. Arbeiderstanden.

20.6 « Bonde-, husmands- og inderststanden.

12.3 « Tjenerstanden.

12.7 « Håndverkerstanden.

8.9 « Sjømannsstanden (fiskere etc.).

7.4 « Handelsstanden.

Arbeidsvirksomheten blandt de sinnssyke fremgår av tabell 16. — Forholdet mellom arbeidende syke og middelbeleget (tabell 1) var for alle asyler 42.3 pct. (derav menn 58.1 pct., kvinner 41.9 pct.). — Ved hvert av asylene var forholdet følgende:

Gaustad	37.1 pct.	Kristiansands	31.3 pct.
Eg	46.0 «	Dale	44.4 «
Rotvold	40.6 «	Valen	50.5 «
Rønvik	53.6 «	Neevengaarden	50.1 «
Reitgjerdet	45.9 «	Rosenberg	26.0 «
Dikemark	33.3 «	Opdøl	40.6 «
Blakstad	44.6 «	Østmarken	59.5 «
Veum	43.2 «	Oslo	14.6 «
Sanderud	43.7 «	Møllendal	38.9 «
Presteseter	34.4 «	Kriminalasylet	48.4 «
Faret	46.1 «	*)	

Bruk av *isolasjon og mekaniske tvangsmidler* ses av tabell 17.

I tabell 18 meddeles et utdrag av regnskapene fra statens og de kommunale asyler.

Direktørene eller bestyrerne for asylene var pr. 31te desbr.: Dr. med. H. Evensen (Gaustad). T. Dahle (Eg). J. Widerøe (Rotvold). O. Lie (Rønvik). H. Arnesen (Dikemark). W. Horneman (Blakstad). H. Lund (Veum). E. Støren (Sanderud). R. Tonning (Presteseter). J. Henrichs (Faret). K. Klaussen (Kristiansands). C. Wingard (Dale). J. Selmer (Valen). O. Sollied (Neevengaarden). Dr. med. C. Looft (Rosenberg). D. Dahl (Opdøl). Ph. Hansteen (Østmarken). J. Scharffenberg (Oslo). H. Dedichen (Dedichens). E. Martens (Møllendal). K. Andresen (Reitgjerdet og Kriminalasylet).

Av deres beretninger for hvert enkelt asyl leveres i det følgende et samlet utdrag.

¹⁾ Se foregående side. *) Fra Dedichens asyl mangler opgaver.

T a b e l l e r.

Tabell 1. Oversikt over antallet av de på sinnessykeasylene

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés indiquant pour chaque

Asyler.	Tilbakeliggende 1/1 1924.			Innkommet i 1924.		Tilsammen behandlet i 1924.			helbredet.			bedret.			Ut-	
	Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav		
		M.	K.		M.	K.		M.	K.		M.	K.		M.	K.	
Gaustad	338	172	166	114	52	62	452	224	228	6	1	5	27	8	19	
Eg	343	188	155	90	44	46	433	232	201	25	10	15	28	13	15	
Rotvold.....	302	147	155	117	55	62	419	202	217	15	5	10	29	12	17	
Rønvik	341	189	152	50	24	26	391	213	178	11	6	5	12	6	6	
Reitgjerdet	126	126		56	56		182	182		5	5		7	7	-	
Dikemark.....	614	293	321	226	98	128	840	391	449	34	12	22	57	32	25	
Blakstad.....	141	71	70	90	65	25	231	136	95	3	3		4	2	2	
Veum	224	121	103	52	31	21	276	152	124	9	3	6	7	2	5	
Sanderud	259	152	107	89	46	43	348	198	150	10	8	2	17	8	9	
Presteseter	215	123	92	63	27	36	278	150	128	12	4	8	16	7	9	
Faret.....	208	117	91	21	15	6	229	132	97	3	3		-	-	-	
Kristiansands	32	16	16	3	-	3	35	16	19	-	-	-	-	-	-	
Dale	232	127	105	62	36	26	294	163	181	12	7	5	19	11	8	
Valen	273	147	126	56	31	25	329	178	151	5	2	3	22	11	11	
Neevengaarden....	319	137	182	127	67	60	446	204	242	18	6	12	26	8	18	
Rosenberg	122	122	-	18	18	-	140	140	-	3	3		-	-	-	
Opdel	153	81	72	34	24	10	187	105	82	4	3	1	11	8	3	
Østmarken.....	247	118	129	115	59	56	362	177	185	30	16	14	50	19	31	
Oslo.....	70	-	70	21	-	21	91	-	91	1	-	1	3	-	3	
Dedichens	56	22	34	69	30	39	125	52	73	20	6	14	9	4	5	
Mellendal.....	88	47	41	24	18	6	112	65	47	4	4		7	5	2	
Kriminalasylet	33	33	-	2	2	-	35	35	-	-	-	-	-	-	-	
I alt	4 736	2 549	2 187	1 499	798	701	6235	3347	2888	230	107	123	351	163	188	

¹⁾ Som privat forpleide opføres de, for hvem forpleiningsutgiftene utredes av vedkommende
²⁾ Derav 1 undveket.

behandlede, middelbelegg og antall forpleiningsdager.

hospice le nombre des malades et le total des journées d'entretien.

gått												Tils.	Middelbelegg.	Forpleiningsdager.	Av hele belegget for pleiedes for privat regning. ¹⁾				
uhelbredet.		efter avgitt erklæring.		Døde.		Tilsammen utgått og død.		Tilbakeliggende ^{31/12} 1924.											
Derav		Derav		Derav		Derav		Derav		Derav									
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.						
65	38	27	4	3	1	21	9	12	123	59	64	329	165	164	337	123 379	113		
19	11	8	-	-	-	18	10	8	90	44	46	343	188	155	341	124 903	67		
37	14	23	2	-	2	21	13	8	104	44	60	315	158	157	303	110 832	50		
20	5	15	-	-	-	7	3	4	50	20	30	341	193	148	340	124 311	13		
6	6	-	1	1	-	14	14	-	33	33	-	149	149	-	122	44 619	-		
67	25	42	-	-	-	35	20	15	193	89	104	647	302	345	648	237 025	71		
5	5	-	-	-	-	9	5	4	21	15	6	210	121	89	163	59 795	17		
21	16	5	-	-	-	9	7	2	46	28	18	230	124	106	231	84 584	17		
9	6	3	-	-	-	20	7	13	56	29	27	292	169	123	283	103 516	22		
2	1	1	1	-	1	16	7	9	47	19	28	231	131	100	215	78 812	24		
11	8	3	-	-	-	14	10	4	28	21	7	201	111	90	204	74 548	17		
1	-	1	-	-	-	1	1	-	2	1	1	33	15	18	32	11 821	-		
24	15	9	-	-	-	14	8	6	69	41	28	225	122	103	234	85 647	23		
10	3	7	-	-	-	14	11	3	51	27	24	278	151	127	274	100 522	4		
43	28	15	2	2	-	42	23	19	131	67	64	315	137	178	320	117 047	32		
4	4	-	-	-	-	8	8	-	15	15	-	125	125	-	123	45 128	-		
4	3	1	-	-	-	14	9	5	33	23	10	154	82	72	153	56 126	2		
7	3	4	1	1	-	21	11	10	109	50	59	253	127	126	251	92 047	26		
14	-	14	-	-	-	3	-	3	21	-	21	70	-	70	71	26 112	28		
28	14	14	1	1	-	8	2	6	66	27	39	59	25	34	51	18 530	119		
3	1	2	-	-	-	10	4	6	24	14	10	88	51	37	90	32 798	1		
²⁾ 5	5	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	30	30	-	32	11 806	-		
405	211	194	12	8	4	319	182	137	1317	671	646	4 918	2 676	2 242	4 818	1763 908	646		

sykes pårørende eller ved legatmidler.

Tabell 2. I alt behandlet.

Nombre des aliénés traités.

Asyler.	Melanelolia.				Mania.				Amentia.				Dementia.				Paranoia.				Insania periodica.				Insania epileptica.				Insania hysterica.				Insania hypochondrica.				Insania degenerativa.				Insania neurasthenica.				Alcoholismus.				Paralysis generalis.				Vitia org. cerebri.				Idiotia (imbecillitas).				Til observasjon.				Annen sinnsyktdom.				I alt.			
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.																										
Gaustad	21	32	2	6	-	1	151	140	3	3	2	2	3	-	1	20	3	4	14	7	-	-	4	-	7	-	3	2	6	7	3	1	-	-	224	228	452																																			
Eg	10	26	5	9	2	3	144	112	20	7	19	29	1	-	-	3	-	10	4	-	-	4	-	5	3	1	1	11	7	-	-	-	232	201	433																																					
Rotvold	21	23	7	9	1	5	132	147	13	5	6	11	1	1	-	3	-	3	4	1	3	1	-	1	-	10	3	-	-	-	202	217	419																																							
Rønvik	7	8	1	4	-	2	163	128	3	1	9	16	6	8	-	3	-	4	-	-	-	2	-	1	-	17	8	-	-	-	213	178	391																																							
Reitgjerdet	2	-	8	-	1	-	91	-	8	-	9	-	11	-	-	-	-	1	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	182	-	182																																
Dikemark	9	23	1	5	1	4	273	313	7	4	11	29	7	2	-	1	21	2	1	16	14	5	12	8	2	23	4	7	1	20	14	-	-	-	391	449	840																																			
Blakstad	6	5	6	1	-	2	93	59	3	-	3	3	4	-	-	-	9	-	13	9	-	-	1	-	4	-	-	-	3	7	-	-	-	136	95	231																																				
Veum	11	32	9	14	-	-	106	66	-	1	1	3	5	6	-	1	1	-	-	-	-	-	-	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	152	124	276																														
Sanderud	6	14	1	1	-	-	135	99	2	1	12	13	7	4	-	3	2	-	1	6	2	2	1	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	198	150	348																																
Presteseter	7	19	6	4	3	1	95	63	10	11	6	14	7	-	-	3	-	4	3	1	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	128	278																																
Faret	5	2	2	3	-	-	101	75	2	-	6	10	-	1	-	1	-	-	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	132	97	229																																	
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	13	15	2	1	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	19	35																																
Dale	6	15	7	5	-	3	123	85	2	-	13	18	3	-	1	2	-	-	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	163	131	294																																
Valen	17	11	2	4	1	1	127	104	2	-	8	18	7	-	-	8	-	-	3	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	178	151	329																																	
Neevengaarden	12	17	10	20	1	7	123	149	10	7	9	15	4	2	-	9	-	-	3	3	2	3	6	-	13	4	1	-	8	6	2	-	-	204	242	446																																				
Rosenberg	2	-	4	-	3	-	93	-	21	-	2	-	4	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	-	140																																
Opdøl	5	5	2	3	-	1	173	51	2	2	5	4	2	2	1	2	1	2	2	3	-	-	1	-	1	-	10	7	-	-	-	105	82	187																																						
Østmarken	20	37	10	11	1	-	107	115	3	-	3	4	3	2	-	7	1	6	8	1	1	-	1	-	3	4	1	11	1 ³)3	-	-	-	177	185	362																																					
Oslo	-	9	-	-	-	-	-	71	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	91	91																																
Dedichens	12	13	1	2	-	2	21	27	1	12	24	-	1	-	-	1	-	-	1	1	2	-	2	-	-	1	1	-	-	2) ¹	52	73	125																																							
Møllendal	7	4	5	5	-	-	49	35	2	1	-	1	-	-	-	1	-	7	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	65	47	112																																							
Kriminalasylet	-	-	-	-	1	-	15	-	1	-	2	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	6	-	-	-	-	35	-	35																																						
I alt	186	295	89	106	15	32	2228	1854	116	47	135	214	77	30	4	98	13	15	115	52	19	27	53	2	79	13	19	5	188	93	11	4	-	1	3347	2888	6235																																			

¹⁾ 1 observand overført til dementia. ²⁾ Psykasteni. ³⁾ 1 observand overført til paranoia.

Tabell 3. Innkommet.

Nombre des entrées.

Asyler.	Melancholia.				Mania.				Amentia.				Dementia.				Paranoia.				Insania periodica.				Insania epileptica.				Insania hysterica.				Insania hypochondrica.				Insania degenerativa.				Insania neurasthenica.				Alcoholismus.				Paralysis generalis.				Vitia org. cerebri.				Idiotia (imbecillitas).				Til observasjon.				I alt.			
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.																				
Gaustad	5	12	1	2	-	-	30	38	-	-	-	-	1	-	1	6	3	-	3	1	-	2	-	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	52	62	114																										
Eg	3	10	1	-	24	19	2	-	8	12	-	-	3	4	3	4	1	-	1	2	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	44	46	90																										
Røtvold	12	12	3	3	1	2	31	34	-	-	3	4	3	4	3	4	1	-	1	2	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	55	62	117																											
Rønvik	1	1	-	1	-	-	18	16	-	-	3	4	3	4	3	4	1	-	1	2	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	24	26	50																											
Reitgjerdet	-	-	1	-	-	-	22	4	-	-	3	7	3	7	2	2	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56	-	56																											
Dikemark	1	4	-	1	-	2	71	86	-	-	1	1	1	1	1	1	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	128	226																											
Blakstad	12	3	4	-	-	-	44	17	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	25	90																											
Veum	1	8	2	4	-	-	21	8	-	-	4	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	21	52																											
Sanderud	3	6	1	-	-	-	30	30	-	-	2	1	2	1	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	43	89																												
Presteseter	1	4	-	2	3	-	18	16	-	-	2	1	2	1	2	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	36	63																												
Faret	-	-	-	-	-	-	12	3	-	-	2	1	2	1	2	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	6	21																												
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	18	13	-	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3																											
Dale	5	6	5	1	-	-	18	13	-	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	26	62																											
Valen	6	3	1	-	-	-	18	20	-	-	2	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	25	56																												
Neevengaarden	7	7	2	6	1	4	32	31	4	2	2	4	4	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	67	60	127																												
Rosenberg	-	-	-	-	1	-	12	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	18																										
Opdøl	1	1	1	1	-	-	12	6	-	-	3	-	3	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	10	34																											
Østmarken	13	18	6	8	-	-	23	22	1	-	3	12	3	12	3	12	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	59	56	115																											
Oslo	-	1	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	21																										
Dedichens	9	7	-	-	-	-	11	13	-	-	8	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	39	69																											
Møllendal	-	-	-	-	-	-	16	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	6	24																											
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2																										
I alt	70	103	28	29	6	10	463	397	15	2	51	64	17	9	2	27	3	2	26	10	7	14	16	1	36	5	8	3	41	22	9	3	798	701	1499																																	

¹⁾ Senere overført til dementia.

Tabell 4. Ut-

Sykdom.	Alle asyler.			Gau-		Eg.		Rot-		Røn-		Reit-		Dike-		Blak-		Veum.		Sande-	
	I alt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
<i>I. Helbredet.</i>																					
Melancholia	71	27	44	1	2	4	5	3	6	-	2	-	-	2	-	-	1	5	4	1	-
Mania	38	23	15	-	1	1	-	1	1	-	1	-	2	-	2	2	1	1	-	-	-
Amentia	9	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	28	19	9	-	-	2	2	-	-	4	1	-	-	5	3	-	-	-	-	-	1
Paranoia	2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica	45	17	28	-	-	3	7	1	2	-	-	1	2	4	-	-	-	-	-	-	3 1
— epileptica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	11	1	10	-	2	-	1	-	1	-	1	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
— neurasthenica	14	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Annen sinnsykdom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia (imbecillitas)	3	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
	230	107	123	1	5	10	15	5	10	6	5	5	12	22	3	-	3	6	8	2	-
<i>II. Bedret.</i>																					
Melancholia	51	18	33	1	5	1	1	3	6	1	1	-	-	2	-	1	-	2	1	-	-
Mania	18	8	10	2	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-
Amentia	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	179	89	90	3	7	9	10	6	6	5	4	1	24	14	1	-	1	-	6	8	-
Paranoia	7	5	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica	30	9	21	-	-	2	-	3	-	1	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-
— epileptica	4	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
— hysterica	12	-	12	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— hypochondrica	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	14	10	4	2	-	1	-	-	-	-	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	1
— neurasthenica	5	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	7	6	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	1	-	-	1	-	-	-	-
Paralysis generalis	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vitia org. cerebri	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia (imbecillitas)	14	8	6	-	-	1	-	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-
	351	163	188	8	19	13	15	12	17	6	6	7	32	25	2	2	2	5	8	9	-
<i>III. Uhelbredet.</i>																					
Melancholia	21	7	14	-	2	-	1	1	2	-	-	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-
Mania	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
Dementia	303	151	152	31	22	8	6	9	18	2	12	2	21	37	3	-	13	4	4	3	-
Paranoia	6	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica	9	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
— epileptica	6	4	2	2	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	4	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— hypochondrica	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	9	7	2	2	1	-	-	-	1	-	-	2	1	1	1	-	-	-	-	-	1
— neurasthenica	3	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	8	7	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-
Idiotia (imbecillitas)	28	18	10	1	-	3	1	3	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	405	211	194	38	27	11	8	14	23	23	15	6	25	42	5	-	16	5	6	3	-
<i>IV. Døde.</i>																					
Melancholia	27	9	18	1	1	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	-
Mania	8	5	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Amentia	5	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	196	109	87	5	7	9	5	10	7	1	1	8	7	11	3	3	3	1	6	10	-
Paranoia	3	2	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica	11	5	6	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-
— epileptica	10	7	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1
— hysterica	5	-	5	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— hypochondrica	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
— neurasthenica	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	38	32	6	3	1	-	-	1	-	-	-	2	8	2	2	-	2	-	1	-	-
Vitia org. cerebri	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia (imbecillitas)	8	7	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	1	-	1
	319	182	187	9	12	10	8	13	8	3	4	14	20	15	5	4	7	2	7	13	-
	12	8	4	3	1	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Psykasteni.²⁾ Undveket, ikke pågrepet.

skrevne. Nombre des sorties.

Presteseter.	Faret.	Kristiansands.	Dale.	Valen.	Neevengaarden.	Rosenberg.	Opdøl.	Ostmarken.	Oslo.	Dedichens.	Møllendal.	Kriminalasylet.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.
-	1	1	-	-	1 3	-	1	3 4	-	1	6 7	-
-	1	1	-	-	4 1	-	-	1 3	-	1	6 4	-
2	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	1	-
-	-	-	-	-	1	-	1	1 1	-	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	4	1	-	-	1	-	1	1	-	-	3 8	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	8	3	-	-	7 5	2	3	6 12	3	3 1	16 14	1 6 14 4
1	1	-	-	-	3 1	1	3	2 1	-	-	2 7	-
-	-	-	-	-	1 1	-	-	1 2	-	-	1 3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1 1	-	-	-	-
4	2	-	-	-	4 2	8	5	4 11	-	2 2	8 15	2 3 2
-	-	-	-	-	3 4	1	2	-	1	1	1	1 2
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	9	-	-	-	11 8	11	11	8 18	-	8 3	19 31	3 4 5 5 2
-	-	-	1	-	-	1	-	1 1	-	-	3 2	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	8	1	-	12 7	3	6	18 12	2	2	3 10	11 9 1 1
-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1 4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1 2	1	1 1	1	-
1	1	8	3	-	1 15	9	3 7	28 15	4	3 1	3 4	14 14 14 1 2 5
-	3	-	-	-	-	1	2	1	-	1 2	1 4	-
1	-	-	-	-	-	-	-	1 2	-	-	-	-
3	5	8	4	1	-	6 4	5 2	9 10	7	6 3	9 4	3 1 3 6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	9	10	4	1	-	8 6	11	3 23	19	8 9 5	11 10 3 2 6 4 6	-
-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-

Tabell 5. Sykdomsform og behand-

Répartition par formes de la

Sykdom.	Tilbake- liggende 1/1 1924.	Inn- kommet i 1924.	Til- sammen behandlet i 1924.	Ut-	
				hel- bredet.	bedret.
Melancholia.....	308	173	481	71	51
Mania.....	138	57	195	38	18
Amentia.....	31	16	47	9	1
Dementia.....	3 221	860	4 081	28	179
Paranoia.....	146	17	163	2	7
Insania periodica.....	234	115	349	45	30
— epileptica.....	81	26	107	1	4
— hysterica.....	73	29	102	11	12
— hypochondrica.....	25	5	30	-	5
— degenerativa.....	131	36	167	4	14
— neurasthenica.....	23	21	44	14	5
Alcoholismus.....	38	17	55	3	7
Paralysis generalis.....	51	41	92	-	1
Vitia organica cerebri.....	13	11	24	-	3
Idiotia (imbecillitas).....	218	63	281	3	14
Til observasjon.....	4	12	16	-	-
Annen sinnssykdom.....	1	-	1	1	-
I alt	4 736	1 499	6 235	230	351

¹⁾ 3 melancholiapat. er overført til dementia. ²⁾ 6 diagnoser er forandret til dementia til dementia. ³⁾ 2 ins. hypochondr. overført til ins. neurasthenica. ⁷⁾ 1 p.g. overført til demen-

Tabell 6. Procentforholdet mellem tilbakeliggende, inn-

Rapport du nombre des sorties et décès comparé

	Alle asyler.	Gau- stad.	Eg.	Rot- vold.	Røn- vik.	Reit- gjerdet.	Dike- mark.	Blak- stad.	Veum.	Sande- rud.
	pet.	pet.	pet.	pet.	pet.	pet.	pet.	pet.	pet.	pet.
Tilbakeliggende 1/1 1924	76.0	74.8	79.2	72.1	87.2	69.2	73.1	61.0	81.2	74.4
Innkommet i 1924.....	24.0	25.2	20.8	27.9	12.8	30.8	26.9	39.0	18.8	25.6
Utgått helbredet	3.7	1.3	5.8	3.6	2.8	2.8	4.0	1.3	3.3	2.9
— bedret	5.6	6.0	6.5	6.9	3.1	3.8	6.8	1.7	2.5	4.9
— uhelbredet	6.5	14.4	4.4	8.8	5.1	3.3	8.0	2.2	7.6	2.6
— etter avgitt erklæ- ring	0.2	0.9	-	0.5	-	0.5	-	-	-	-
Døde	5.1	4.6	4.1	5.0	1.8	7.7	4.2	3.9	3.3	5.7
I alt utgått og døde	21.1	27.2	20.8	24.8	12.8	18.1	23.0	9.1	16.7	16.1
Tilbakeliggende 31/12 1924	78.9	72.8	79.8	75.2	87.2	81.9	77.0	90.9	83.3	83.9

lingens utfall for alle asyler.

maladie et résultat du traitement.

gått			Tilbake-liggende 31/12 1924.	Procentforholdet mellem:						
uhel-bredet.	efter avgitt er-klæring.	døde.		alle for samme sykdom behandlede og utskrevne som	uhel-bredet.	bedret.	uhel-bredet.	døde.	samtlige behandlede og de for samme sykdom behandlede.	samtlige innkomne og de for samme sykdom inn-komne.
21	-	27	1) 308	14.8	10.6	4.4	5.6	7.7	11.5	
4	-	8	127	19.5	9.2	2.1	4.1	3.1	3.8	
-	-	5	32	19.1	2.1	-	10.6	0.8	1.1	
303	-	196	2) 3 381	0.7	4.4	7.4	4.8	65.4	57.4	
6	-	3	146	1.2	4.3	3.7	1.8	2.6	1.1	
9	-	11	254	12.9	8.6	2.6	3.2	5.6	7.7	
6	-	10	4) 87	0.9	3.7	5.6	9.3	1.7	1.7	
4	-	5	69	10.8	11.8	3.9	4.9	1.6	1.9	
1	-	1	21	-	16.7	3.3	3.3	0.5	0.3	
9	-	3	137	2.4	8.4	5.4	1.8	2.7	2.4	
3	-	1	6) 23	31.8	11.4	6.8	2.3	0.7	1.4	
3	-	2	40	5.4	12.7	5.4	3.6	0.9	1.1	
8	-	38	7) 43	-	1.1	8.7	41.6	1.5	2.7	
-	-	1	20	-	12.5	-	4.2	0.4	0.7	
28	-	8	228	1.0	5.0	10.0	2.8	4.5	4.3	
-	12	-	8) 2	-	-	-	-	0.3	0.8	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
405		12	319	4 918				100.0	100.0	

^{a)} 1 obs. overført til paranoia. ^{b)} 1 p.g. overført til ins. epileptica. ^{c)} 1 ins. hysterica overført tia. 1 p.g. til ins. epileptica. ^{d)} 1 obs. overført til dementia og 1 tli paranoia.

komne, utskrevne, døde og de på hvert asyl i alt behandlede.

au total des aliénés traités dans les hospices.

Presteseter.	Faret.	Kri-stian-sands.	Dale.	Valen.	Neeven-gaarden.	Rosen-berg.	Opdel.	Ost-marken.	Oslo.	Dedi-chens.	Møllen-dal.	Kriminal-asylet.
pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.
77.3	90.8	91.4	78.9	83.0	71.5	87.1	81.8	68.2	76.9	44.8	78.6	94.3
22.7	9.2	8.6	21.1	17.0	28.5	12.9	18.2	31.8	23.1	55.2	21.4	5.7
4.3	1.3	-	4.1	1.5	4.0	2.1	2.1	8.3	1.1	16.0	3.5	-
5.8	-	-	6.4	6.7	5.8	-	5.9	13.8	3.3	7.2	6.2	-
0.7	4.8	2.9	8.2	3.0	9.6	2.9	2.1	1.9	15.4	22.4	2.7	14.3
0.4	-	-	-	-	0.5	-	-	0.3	-	0.8	-	-
5.7	6.1	2.9	4.8	4.3	9.4	5.7	7.5	5.8	3.3	6.4	9.0	-
16.9	12.2	5.8	23.5	15.5	29.4	10.7	17.6	30.1	23.1	52.8	21.4	-
88.1	87.8	94.2	76.5	84.5	71.6	89.3	82.4	69.9	76.1	47.2	78.6	85.7

Tabell 7. Hjemstavn for alle i årets løp innkomne.

Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés.

Asyler.	Bygder.												Byer (kjepestæder).															
	Ostfold.	Akershus.	Hedmark.	Oppland.	Buskerud.	Vestfold.	Telemark.	Aust-Agder.	Vest-Agder.	Rogaland.	Hordaland.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Trøndelag.	Nord-Trøndelag.	Nordland.	Troms.	Finnmark.	Fredrikshald.	Sarpsborg.	Fredrikstad.	Moss.	Drobak.	Oslo.	Hamar.	Drammen.	Kongsberg.	Holmestrand.
Gaustad	3	25	2	3	15	12	1	2	25	30	1	-	-	-	-	-	-	1	3	5	7	-	10	-	-	1	6	
Eg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rotvold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rønvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Reitgjerdet	1	-	2	2	2	-	1	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dikemark	1	4	1	-	-	-	-	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Blakstad	-	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Veum	43	-	-	83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sanderud	-	-	-	-	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Presteseter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Faret	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Valen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neevengaarden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Opdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Østmarken	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Oslo	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dedichens	5	12	1	6	5	3	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	10	-	3	-	-	
Møllendal	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	54	134	90	74	22	16	32	32	32	48	66	26	69	64	48	51	20	13	3	3	8	10	1241	5	11	2	1	6

Tabell 7 (forts.).

Asyler.	Byer (kjøpstæder) (forts.).																				Utland.									
	Tønsberg.	Sandefjord.	Larvik.	Kragerø.	Porsgrunn.	Skien.	Notodden.	Arendal.	Kristiansand.	Mandal.	Flekkefjord.	Stavanger.	Haugesund.	Bergen.	Molde.	Ålesund.	Kristiansund.	Trondhjem.	Leranger.	Tromsø.	Hammerfest.	Vadsø.	Vardø.	Sverige.	Danmark.	Amerika.	Russland.	Ukjent.	Ungitt.	Uten fast bopel.
Gaustad	3	.	.	2	.	.	1	4	13	3	1	12		
Eg	2	1	.	1			
Rotvold			
Rønvik			
Reitgjerdet	1			
Dikemark			
Blakstad			
Veum			
Sanderud			
Presteseter			
Faret			
Kristiansands	3			
Dale			
Valen			
Neevengaarden			
Rosenberg	1	1	1				
Opdøl			
Østmarken			
Oslo			
Dedichens	1	.	.	.	1			
Møllendal			
Kriminalasylet			
	4	1	2	1	1	5	4	5	20	1	3	21	10	114	5	2	9	59	1	9	1	3	2	5	2	3	1	5	6	12
	574																				1 499	11	23							

Tabell 8. Alder ved innleggelsen hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

Répartition par âge lors de l'admission des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

Sykdom.	I alt.	Derav		Under 20 år.		20—30		30—40		40—50		50—60		60—70		70—80		80—90		Uopgitt.	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Melancholia.....	139	54	85	-	4	3	9	15	15	15	27	10	20	9	9	2	1	-	-	-	-
Mania.....	36	20	16	4	4	4	4	4	4	5	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Amentia.....	14	5	9	1	-	-	2	2	2	-	1	1	1	1	1	2	-	-	-	-	-
Dementia.....	579	302	277	16	11	117	77	70	71	32	42	20	27	28	27	15	17	4	4	-	1
Paranoia.....	8	7	1	-	-	1	2	-	1	-	2	-	27	27	15	17	4	4	-	-	1
Insania periodica.....	40	17	23	-	-	3	5	5	5	-	3	10	3	4	3	4	-	-	-	-	-
— epileptica	18	10	8	-	1	3	2	2	2	1	3	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	21	1	20	-	-	-	6	1	7	-	4	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
— hypochondrica	5	3	2	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	18	13	5	1	-	5	4	-	1	4	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— neurasthenica	15	6	9	-	-	1	-	1	2	2	3	1	1	-	3	1	-	-	-	-	-
Alcoholismus.....	8	8	-	-	-	1	-	1	2	2	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	38	34	4	-	-	3	-	11	2	14	1	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Vitia organica cerebri	9	6	3	1	-	-	-	-	1	2	-	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-
Idiotia (imbecillitas)	37	23	14	7	3	11	5	2	4	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Til observasjon	10	7	3	1	-	1	-	1	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Opportunitetpsykose ¹⁾	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
I alt	996	517	²⁾ 479	31	23	153	115	118	113	85	100	54	57	51	46	18	20	5	4	2	1

¹⁾ Fra Dikemark. ²⁾ Totalsummen er i denne tabell 1 mindre enn i de følgende, fordi der i Dikemarks lister kun er spesifiserte opgaver for 86 kvinner, mens der til de følgende tabeller er oppført 87 kvinner.

Tabell 9. Alder, i hvilken de første symptomer ytret sig hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

L'âge, dans lequel se montrèrent les premiers symptômes chez les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

Sykdom.	Under 15 år.		15—20		20—25		25—30		30—35		35—40		40—45		45—50		50—60		60—70		Over 70 år.		Ukjent eller uopgitt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Melancholia.....	-	-	-	5	4	7	2	4	8	11	7	6	8	9	4	15	9	16	9	8	2	1	1	3
Mania.....	-	1	4	4	3	3	2	-	3	4	2	1	1	-	2	2	2	-	-	-	-	1	1	-
Amentia.....	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	2	1	-	-	2	1	-	1	1	-	2	-	-	-
Dementia.....	-	4	34	22	73	47	48	39	37	39	23	21	12	16	7	12	14	22	29	18	9	18	16	19
Paranoia.....	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-
Insania periodica.....	-	-	-	1	4	2	1	3	3	1	2	4	2	1	1	5	2	4	2	2	-	-	-	-
— epileptica.....	-	1	3	4	1	1	1	-	-	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-
— hysterica.....	-	-	-	2	-	2	-	4	-	3	1	3	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	2
— hypochondrica.....	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa.....	-	1	3	1	4	1	-	1	-	1	-	-	-	-	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-
— neurasthenica.....	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-	1	1	4	1	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-
Alcoholismus.....	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis.....	-	-	1	-	-	-	1	-	4	2	6	-	9	1	7	-	3	1	1	-	-	-	-	2
Vitia organica cerebri.....	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	1	1	-	-	-	-
Idiotia (imbecillitas).....	23	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Til observasjon.....	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	2
Opportunitetpsykose.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
I alt	25	21	46	39	92	64	59	54	56	65	48	38	36	33	30	39	40	45	45	33	12	21	28	27

Tabell 10. Sykdommens varighet hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

Durée de la maladie lors de l'admission des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

Asyl.	I alt innkommet.			Under 1/2 år.			1/2—1 år.			1—2 år.			2 år og derover.			Ukjent varighet.		
	Tils.	Derav		Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.
		M.	K.															
Gaustad	99	50	49	35	15	20	14	9	5	17	9	8	33	17	16	-	-	-
Eg	62	28	34	22	8	14	6	1	5	8	5	3	23	12	11	3	2	1
Rotvold	68	34	34	35	16	19	8	5	3	4	4	-	13	5	8	8	4	4
Renvik	35	15	20	10	4	6	8	4	4	7	2	5	10	5	5	-	-	-
Reitgjerdet	¹⁾ 27	27	-	2	2	-	-	-	-	3	-	22	22	-	-	-	-	-
Dikemark	156	69	87	54	26	28	17	7	10	17	11	6	62	25	37	6	-	6
Blakstad	37	25	12	15	11	4	7	5	2	5	1	4	10	8	2	-	-	-
Veum	36	21	15	13	5	8	7	4	4	3	2	1	12	10	2	1	-	1
Sanderud	66	32	34	31	13	18	9	5	4	7	4	3	19	10	9	-	-	-
Presteseter	40	18	22	6	4	2	7	4	3	8	3	5	19	7	12	-	-	-
Faret	12	8	4	2	2	-	1	1	-	2	1	1	4	2	2	3	2	1
Kristiansands	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Dale	45	28	17	20	12	8	6	1	5	3	3	-	16	12	4	-	-	-
Valen	43	23	20	7	4	3	4	3	1	9	6	3	23	10	13	-	-	-
Neevengaarden	¹⁾ 78	41	37	29	17	12	9	4	5	8	2	6	30	16	14	2	2	-
Rosenberg	7	7	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-
Opdøl	23	15	8	6	5	1	3	3	-	3	1	2	10	6	4	1	-	1
Østmarken	79	41	38	41	20	21	8	5	3	9	6	3	20	10	10	1	-	-
Oslo	16	-	16	2	-	2	2	-	2	4	-	4	8	-	8	-	-	-
Dedichens	61	30	31	29	14	15	11	6	5	10	5	5	11	5	6	-	-	-
Møllendal	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kriminalasylet	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-
I alt	995	515	480	360	179	181	129	69	60	127	68	59	351	187	164	28	12	16

¹⁾ Hertil kommer 2 innlagt til observasjon.

Tabell 11. Hjemstavn for de for første gang i et norsk asyl innkomne.

Domicile des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

Asyl.	Oslo.										Utlandet.										Uopgitt eller ukjent.																		
	Bygder.	Byer.	Akershus.		Østfold.		Buskerud.		Vestfold.		Bygder.	Byer.	Hedmark.		Opland.		Telemark.		Aust-Agder.		Vest-Agder.		Bergen.		Sogn og Fjordane.		Møre.		Trøndelag.		Nord-Trøndelag.		Nordland.		Troms.		Finnmarsk.		
Gaustad	8	19	.	.	2	13	15	9	12	11	1	.	3	.	1	6	16	4	22	.	12	.	9	.	1	18	5	11	1	1	1	1	1	1	1				
Eg				
Røtvold				
Rønvik	1	1	.	1					
Reitgjerdet	3	.	.	.	2	1	1	.	2						
Dikemark	133	1	.	1	1	2	.	.	.	1	1	.	1	.	1	1	1	1	1	1	1	1							
Blakstad	37	.	.	32	2	.	.	.	61	4	.	40	.	12	.	12	.	12	.	12	.	9	.	1	.	1	.	1	.	1	.	1						
Veum	1						
Sanderud						
Presetsæter						
Faret						
Kristiansands						
Dale						
Valen						
Neevengaarden	1	1	.	1	.	1	1	1	1	1	1	1	1							
Rosenberg						
Opdøl						
Østmarken	1	2	.	1	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
Oslo	9	3	.	1	4	1	4	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
Dedichens	9	11	.	4	1	4	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
Mollendal	1						
Kriminalasylet						
Sum	165	72	-	39	20	20	11	16	12	66	4	49	-	19	6	22	4	22	14	31	24	51	59	15	-	41	13	38	34	34	1	36	1	13	7	8	5	10	15

972 (592 fra bygdene, 380 fra byene).

7 U.S.A. 2, Sverige 3,
Danmark 2

1 Sverige
1 Sverige

1 Russland

Tabell 12. De opgitte årsaker*) til sinnessykdom

Cause présumée de la maladie pour les aliénés reçus

Årsaker.	Alle asyler.		Gau-stad.		Eg.		Rot-vold.		Røn-vik.		Reit-gjer-det.		Dike-mark.		Blak-stad.		Veum.		Sande-rud.	
	Derav		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	I alt.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. Arvelige anlegg...	334	178	156	11	8	18	15	13	10	8	12	17	22	14	6	7	5	7	16	19
II. Andre årsaker. ¹⁾																				
a. Psykiske årsaker.																				
Konflikter og bekymringer.....	31	14	17	-		1	5	-	-	1	1	1	1	4	-	-	-	1	5	3
Sterke inntrykk; nervessjokk.....	12	3	9	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	4	-	-	-	1	-	-
b. Legemlig sykdom.																				
Syfilis.....	48	36	12	2	1	2	1	3	-	-	-	1	8	5	2	-	1	1	2	-
Tuberkulose.....	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Influensa.....	7	2	5	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Tyfoidfeber.....	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre infeksjonssykdommer.....	12	8	4	1	-	-	-	-	-	-	-	8) 2	3	3	-	-	-	-	-	-
Arteriosklerose.....	16	7	9	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6	8	-	-	-	-	-	-
Apopleksi, «hjerneslag».....	4	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Støt eller slag på hodet.....	14	11	3	-	-	2	1	-	-	-	-	2	3	-	2	-	-	-	-	1
Epilepsi.....	8	5	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-
Mindreverdige anlegg	25	11	14	-	-	1	2	-	-	-	-	-	1	10	-	-	5	2	-	-
Andre legegnelige sykdommer.....	14	8	6	1	-	2) 1 ³⁾ 1 ³⁾ 1	-	-	-	-	-	7) 1	-	1	-	-	-	-	4) 3	-
c. Intoxikationer.																				
Drikkfeldighet.....	32	32	-	2	-	3	-	1	-	-	-	6	10	-	2	-	3	-	2	-
d. Fysiologiske utviklingsprocesser.																				
Graviditet, barselseng, diegivning.....	10	-	10	-	2	-	2	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Klimakterium.....	11	-	11	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	4	-	-	-	-	2	-
Alderdom. Senilitet..	44	21	23	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	4	1	3	-	3	10	-
e. Svekkende innflytelser.																				
Overanstrengelse (fysisk eller psykisk)...	7	4	3	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
f. Andre årsaker ...	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5) 2	5) 2	-
En eller flere årsaker er oppgitt for.....	591	327	264	22	12	25	24	20	16	10	16	27	55	54	16	8	14	9	26	30
Uoppgett eller betydningsløse data for...	406	190	216	28	37	3	10	14	18	5	4	-	14	33	9	4	7	6	6	4
I alt	997	517	480	50	49	28	34	34	34	15	20	27	69	87	25	12	21	15	32	34

* Anamnestiske data. ¹⁾ I eller uten forbindelse med arvelige anlegg. ²⁾ Asthena bronchier. myelit, 1 sovesyke.

hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

pour la première fois dans un hospice norvégien.

Presteseter.	Faret.	Kristiansands.	Dale.	Valen.	Neeven-gaarden.	Rosen-berg.	Opdøl.	Øst-marken.	Oslo.	Dedi-chens.	Møllen-dal.	Kri-minal-asylet.	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	K.	M.	K.	M.
14	22	2	2	-	-	8	6	10	7	15	11	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	4	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	8	4	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	22	2	2	-	1	11	8	13	8	42	28	3	10
-	-	6	2	-	-	17	9	10	12	1	9	4	5
18	22	8	4	-	1	28	17	28	20	43	37	7	15

³⁾ Morbus Basedowi. ⁴⁾ Struma. ⁵⁾ Far drikkefildig. ⁶⁾ Oiensykdom. ⁷⁾ Øresykdom. ⁸⁾ 1 polio-

Tabell 13. Oversikt over ekteskapsforholdene hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

État civil des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

Asyl.	I alt.			Ugifte.			Giftet.			I enkestand.			Fraskilte.			Ukjent.		
	Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav		Tils.	Derav	
		M.	K.		M.	K.		M.	K.		M.	K.		M.	K.		M.	K.
Gaustad	99	50	49	53	29	24	37	17	20	6	3	3	3	1	2	-	-	-
Eg	62	28	34	41	17	24	17	10	7	4	1	3	-	-	-	-	-	-
Rotvold	68	34	34	31	15	16	34	18	16	3	1	2	-	-	-	-	-	-
Rønvik	35	15	20	27	13	14	5	2	3	2	-	2	1	-	1	-	-	-
Reitgjerdet	1) ¹⁾	27	-	22	22	-	4	4	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Dikemark	156	69	87	91	43	48	41	17	24	16	4	12	6	4	2	2	1	1
Blakstad	37	25	12	18	13	5	17	11	6	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Veum	36	21	15	16	10	6	13	6	7	6	4	2	1	1	-	-	-	-
Sanderud	66	32	34	39	20	19	22	10	12	5	2	3	-	-	-	-	-	-
Presteseter	40	18	22	22	11	11	12	3	9	6	4	2	-	-	-	-	-	-
Faret	12	8	4	10	6	4	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansands	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Dale	45	28	17	28	15	13	13	9	4	3	3	-	1	1	-	-	-	-
Valen	43	23	20	35	19	16	6	2	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Neevengaarden	80	43	37	45	24	21	31	16	15	2	1	1	1	1	-	1	1	-
Rosenberg	7	7	-	4	4	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opdel	23	15	8	15	8	7	5	4	1	3	3	-	-	-	-	-	-	-
Østmarken	79	41	38	40	19	21	30	20	10	9	2	7	-	-	-	-	-	-
Oslo	16	-	16	9	-	9	4	-	4	3	-	3	-	-	-	-	-	-
Dedichens	61	30	31	33	16	17	22	12	10	5	2	3	1	-	1	-	-	-
Møllendal	2	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Kriminalasylet	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	1
Sum	997	517	480	581	305	276	317	165	152	79	34	45	15	9	6	5	4	1

¹⁾ Hertil kommer 2 observander.

Tabell 14. Stand og stilling hos de for første gang i et norsk asyl innkomne.

Profession et condition sociale des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

Stand.	Alle asyler.			Gaustad.		Eg.		Rot-vold.		Røn-vik.		Reit-gjer-det.		Dike-mark.		Blak-stad.		Veum.		Sand-e-rud.	
	Tils.	Derav		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
		M.	K.																		
Akademisk og teknisk stand	20	16	4	1	1	1	-	-	-	1	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbeiderstanden	220	147	73	24	9	10	2	9	7	3	-	12	26	17	13	7	14	7	-	-	3
Bonde-, husmanns- og understinden	215	120	95	4	3	8	7	8	11	-	1	3	-	-	8	1	4	2	22	15	
Embeds- og bestillingsmannsstanden	28	15	13	3	2	-	2	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-	-	-	-	1
Håndverkerstanden, maskinister, sy-piker etc.	126	66	60	8	8	1	4	6	2	-	5	1	18	23	1	-	2	3	-	-	-
Handelsstanden	74	38	36	2	4	2	5	2	3	-	-	1	9	10	1	1	-	1	2	1	
Lærerstanden	22	10	12	2	4	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-
Militærstanden	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsstanden, fiskere, loser	89	73	16	3	-	5	2	8	2	11	1	8	6	1	1	-	1	1	1	-	-
Tjenerstanden, sykepleiere	122	4	118	1	16	-	12	-	7	-	7	-	2	23	-	2	-	3	-	10	
Forskjellige andre stillinger ¹⁾	40	8	32	2	2	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	
Legds- og fattiglemmer, omstreifere etc.	3	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukjent eller uten stilling	32	12	20	-	-	-	-	-	-	1	4	2	1	9	-	-	-	-	1	3	
Sum	995	515	480	50	49	28	34	34	34	15	20	27	69	87	25	12	21	15	32	34	

¹⁾ Derav oppgitt fra Gaustad: 1 kunstner, 1 skyssstasjonholder, 2 restauratricer. Rønvik: 1 jormor. Rotvold: 1 portier Sande-rud: 1 jernbanebud, 1 telefonistinne.

Tabell 14 (forts.).

Stand.	Presteseter.		Faret.		Kri-stian-sands.		Dale.		Valen.		Neeven-gaarden.		Rosen-berg.		Opdøl.		Øst-marken.		Oslo.		Dedi-chens.		Møllen-dal.		Kri-minal-asylet.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.
Akademisk og teknisk stand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	3	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Arbeiderstanden	5	16	3	1	-	1	6	5	4	2	7	5	1	-	1	-	9	7	-	-	7	4	-	-	-	-
Bonde-, husmanns- og inderstinden	9	16	4	3	-	-	11	5	11	5	2	6	-	-	9	4	10	12	-	-	7	4	-	-	-	-
Embeds- og bestillingsmannsstand	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	2	1	5	-	-	-	-	-	-
Håndverkerstanden, maskinister, sy-piker etc.	1	-	-	-	-	-	4	4	2	1	9	6	-	-	2	-	5	3	4	2	-	1	-	-	-	-
Handelsstanden	1	-	-	-	-	-	1	1	4	1	5	1	-	-	-	-	1	3	3	7	2	-	-	-	-	-
Lærerstanden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	3	-	-	-
Militærstanden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsstinden, fiskere, loser	-	-	1	-	-	-	4	-	2	2	8	4	4	-	2	1	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Tjenerstanden, sykepleiere	1	5	-	-	-	-	-	2	-	7	-	10	-	-	-	3	-	7	4	-	-	-	-	-	-	-
Forskjellige andre stillinger ¹⁾	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	2	1	2	22	-	-	-	-	-
Legds- og fattiglemmer, omstreifere etc.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Ukjent eller uten stilling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	18	22	8	4	-	1	28	17	23	20	43	37	7	15	8	41	38	16	30	31	1	1	-	-	-	-

¹⁾ Derav oppgitt fra Dale: 1 postbærer. Valen: 1 nattevakts datter. Neevengaarden: 1 restauratør. Oslo: 1 pedels enke. Dedi-chens: 11 husmødre, 3 enker, 1 fraskilt, 6 hjemmeværende døtre, 1 malerinde og 2 malere.

Tabell 15. Dødsårsaker hos de på asylene døde.

Causes des décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices.

Dødsårsak.	Derav			Gaustad Eg.	Rørvold.	Reitgjerd. Rønvik.	Dikenmark.	Blakstad.	Vem.	Sandvind.	Presteseter.	Faret.	Kristian- sands.	Dale.	Valen.	Neeren- granden.	Rosenberg.	Opdel.	Østmarken.	Oslo.	Dedichens.	Møllenda.		
	I alt.	M.	K.																					
Alderdomssvakhet .	13	7	6	.	.	.	1	4	1	.	.	1	.	.	1	.	.	.	2	3	.	.	.	
Arteriosklerose .	16	10	6	2	1	.	.	3	.	1	1	.	.	3	3	1	.	.	.	
Apopleksi .	6	3	3	1	.	.	.	1	.	2	3	1	1	.	.	.	
Tuberkulose .	119	64	55	8	7	10	3	7	8	2	3	7	7	8	1	7	9	15	1	7	9	.	.	
Bronkit og Bronkopneumoni .	9	4	5	1	.	3	1	1	3	.	.	2	
Lungebetendelse .	20	11	9	1	1	3	1	3	2	1	1	.	.	1	.	
Hjertefeil .	4	1	3	3	1	1	1	.	.	7	2	
Hjertelammelse .	15	6	9	.	1	.	.	1	2	1	1	1	.	.	2	.	
Mave-tarmkatarrh .	5	3	2	.	2	1	1	1	1	.	.	1	.	
Andre mave- og tarmsykdommer .	3	.	3	.	1	1	1
Nyresykdom .	7	4	3	.	2	.	.	1	.	1	.	1	.	.	.	1	.	1	1	1	.	.	2	
Pyæmia og septicæmi .	9	6	3	1	2	.	.	1	.	1	.	1	1	1	1	
Andre infeksjonssykdommer .	2	2	2	
Paralysis generalis og lues cerebri .	35	28	7	4	.	.	.	2	9	2	2	1	1	1	.	1	.	11	.	1	.	.	.	
Kreft (carcinom og sarkom) .	9	3	6	.	2	1	.	2	.	.	.	1	.	.	.	1	.	1	1	.	1	.	.	
Debilitet og marasmusme .	22	12	10	.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	.	.	.	6	1	3	.	3	.	3	
Andre dødsårsaker .	25	17	8	3	1 ²⁾	2 ¹	3 ²⁾	4 ²⁾	5 ²⁾	6 ¹	7 ³⁾	8 ¹	.	.	.	9 ²⁾	10 ²⁾	11 ¹	12 ¹	12 ²⁾	1	.	13 ¹	
I alt	319	181	138	21	18	21	7	14	35	9	9	20	16	14	1	14	14	42	8	14	21	3	8	10

1) 1 hæmatemesis og 1 hjerneabsces. 2) Morbus Basedowi. 3) 1 meningit og 1 lues tertaria.

4) 1 pleurit og 1 vit. org. cerebri. 5) 1 fract. basis cranii, 1 consumptio. 6) Meningit. 7) 1 status epilepticus, 2 suicidium. 8) 1 status epilepticus. 9) Hypertrofia prostatae. 10) 1 suicidium, 1 epilepsi. 11) Suicidium. 12) Epilepsi. 13) Hæmorrhagia uteri.

Dødsårsak.	Alder og kjønn.																		Uoppgett alder.	
	Under 20		20–30		30–40		40–50		50–60		60–70		70–80		Over 80 år.					
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Alderdomssvakhet .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	4	1	2	3	2	3	.	
Arteriosklerose .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	1	5	4	1	-	-	.	
Apopleksi .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	1	3	1	-	-	-	.	
Tuberkulose .	1	1	19	12	24	18	9	8	9	9	2	7	
Bronkit og Bronkopneumoni .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1	1	1	4	1	-	-	.	
Lungebetendelse .	-	-	-	-	-	-	1	2	2	2	2	1	2	3	2	3	2	1	.	
Hjertefeil .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	.	1	1	1	1	1	1	.	
Hjertelammelse .	-	-	-	-	-	-	1	3	4	.	1	3	2	1	1	1	1	1	.	
Mave-tarmkatarrh .	-	-	-	-	-	-	2	1	1	.	1	1	1	1	1	1	1	1	.	
Andre mave- og tarmsykdommer .	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Nyresykdom .	-	-	-	1	-	3	-	1	3	-	1	1	1	1	1	1	1	1	.	
Pyæmia og septicæmi .	-	-	1	-	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	.	
Andre infeksjonssykdommer .	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	.	
Paralysis generalis og lues cerebri .	-	-	-	1	11	4	10	1	4	-	3	-	3	-	1	-	1	-	.	
Kreft (carcinom og sarkom)	-	-	-	1	-	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	.	
Debilitet og marasmusme .	-	2	4	1	4	-	2	3	2	3	4	3	3	2	1	-	-	1	.	
Andre dødsårsaker .	1	-	4	1	4	-	2	3	2	3	4	1	-	-	-	-	-	-	.	
I alt	2	4	28	16	45	28	28	24	28	28	25	18	21	14	4	6	-	-	.	

Tabell 16. Middeltall av daglig arbeidende syke i asylene.

Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les hospices.

Asyl.	Tilsammen	Derav		Utearbeide (gårds-, have-, markarbeide etc.).		Arbeide med breuselet.		Husgjern- ing.		Håndverks- arbeide.		Plukking av drey, ull, klute- klipping, mattelegging etc.		Kvinnelig hånd- arbeide.		Forskjellig annet arbeide.	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Gaustad	125.1	66.2	58.9	15.4	1.0	6.0	28.7	27.0	10.5	-	-	1.7	30.9	3.9	-	-	-
Eg.....	157.0	94.2	62.8	22.3	3.7	14.7	45.1	23.9	10.3	1.8	-	-	35.2	-	-	-	-
Rotvold.....	123.1	78.3	44.8	35.0	3.4	12.3	15.9	19.8	14.6	-	-	-	21.6	¹⁾ 0.5	-	-	-
Rønvik	182.0	127.5	54.5	41.8	2.2	12.3	21.0	16.8	12.8	12.0	-	-	35.5	²⁾ 27.6	-	-	-
Reitgjerdet	56.0	56.0	-	16.1	-	2.7	15.2	-	19.3	-	-	-	-	2.7	-	-	-
Dikemark.....	216.0	94.0	122.0	10.4	-	3.9	37.0	47.0	22.3	-	-	⁴⁾ 4.5	64.0	-	-	-	-
Blakstad	72.7	43.6	29.1	29.0	4.3	-	11.0	13.0	2.8	-	-	-	5.8	³⁾ 0.8	6.0	-	-
Veum	99.8	55.3	44.5	21.9	1.2	4.7	14.2	12.7	8.3	1.2	-	⁵⁾ 4.8	30.6	0.2	-	-	-
Sanderud	123.7	71.2	52.5	33.2	1.8	6.1	21.0	16.0	10.7	-	-	-	34.7	⁶⁾ 0.2	-	-	-
Presteseter	74.0	41.6	32.4	19.7	0.8	5.7	12.7	13.4	3.5	-	-	-	18.2	-	-	-	-
Faret.....	94.0	48.9	45.1	15.2	0.7	4.1	16.1	14.9	6.4	6.3	3.1	-	26.4	0.8	-	-	-
Kristiansands	10.0	5.0	5.0	-	-	3.0	2.0	2.0	-	-	-	-	3.0	-	-	-	-
Dale	104.0	55.0	49.0	22.9	0.9	1.1	19.8	14.5	2.4	-	-	0.4	32.4	8.4	^{1.2}	-	-
Valen	138.4	83.5	54.9	49.9	2.6	-	26.5	10.6	7.1	-	-	-	41.7	-	-	-	-
Neevengaarden	160.4	83.2	77.2	25.7	1.7	15.6	23.8	39.8	17.1	-	-	-	35.7	1.0	-	-	-
Rosenberg	32.0	32.0	-	4.3	-	2.5	19.2	-	6.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Opdol	62.2	37.7	24.5	12.1	1.1	10.2	11.0	9.4	4.0	0.4	-	-	14.0	-	-	-	-
Østmarken	149.4	74.4	75.0	29.8	-	2.0	13.6	9.7	29.0	-	-	-	65.3	-	-	-	-
Oslo	10.4	-	10.4	-	-	-	-	7.8	-	-	-	-	2.6	-	-	-	-
Møllendal	35.0	21.0	14.0	-	-	-	19.0	4.0	2.0	-	-	-	10.0	-	-	-	-
Kriminalasylet	15.5	15.5	-	-	-	0.5	2.0	-	0.3	-	-	-	-	⁷⁾ 12.7	-	-	-

¹⁾ Kontorarbeide. ²⁾ Garnbinding (25.6) og konvolutarbeide (2.0). ³⁾ Arbeide i kjøkken og bakeri. ⁴⁾ Vevning. ⁵⁾ Strikning, broderi og teivevnning. ⁶⁾ Kontorarbeide. ⁷⁾ Papirarbeide.

Tabell 17.¹⁾ Bruk av isolasjon og mekaniske tvangsmidler.

Relevé de l'application de réclusion.

Asyl.	I alt.	Derav		Uro, voldsomhet, ødeleggelseslyst etc.		Som kur etc.		Andre indikasjoner.		Isolasjon og mekaniske tvangsmidler er brukt i følgende antall			
				M.	K.					M.	K.	dager.	timer
												(dagene regnet til 100 for- pleinings- dager).	
<i>Isolasjon:</i>													
Gaustad	48	29	19	29	19	-	-	-	-	2 033	-	24 396	20
Eg.....	44	30	14	30	14	-	-	-	-	3 759	-	45 108	36
Rotvold.....	58	25	33	23	33	2	-	-	-	996	1 007	12 948	11
Rønvik ²⁾	36	3	33	3	33	-	-	-	-	4 672	346	56 410	45
Reitgjerdet	47	47	-	45	-	-	-	-	2	-	-	19 947	45
Dikemark ⁶⁾	143	52	91	52	90	-	-	-	⁵⁾ 1	6 985	89	83 909	35
Blakstad	25	16	9	16	9	-	-	-	-	896	30	10 782	18
Veum	42	27	15	27	14	-	-	-	⁵⁾ 1	2 841	1 303	35 395	42
Sanderud ⁴⁾	28	11	17	11	17	-	-	-	-	1 395	760	17 500	17
Presteseter	28	13	15	13	15	-	-	-	-	214	-	2 568	3
Faret.....	47	34	13	29	11	5	2	-	-	2 102	79	25 303	34
Kristiansands	1	1	-	1	-	-	-	-	-	366	-	4 392	37
Dale	31	14	17	12	16	2	1	-	-	1 274	808	16 096	19
Valen	19	9	10	9	10	-	-	-	-	975	916	12 616	13
Neevengaarden	12	3	9	2	9	1	-	-	-	-	-	6 435	6
Rosenberg	23	23	-	23	-	-	-	-	-	783	-	9 396	21
Opdel	19	10	9	10	9	-	-	-	-	94	227	1 355	2
Østmarken.....	17	7	10	-	-	-	-	-	-	16	105	297	0.3
Oslo	34	-	34	-	34	-	-	-	⁷⁾ 1	1 633	18 728	38 324	147
Møllendal.....	6	5	1	4	1	-	-	-	2	278	-	3 336	10
Kriminalasylet	19	19	-	17	-	-	-	-	-	5 001	-	60 012	0

¹⁾ Ved rundskrivelse fra medisinaldirektøren av 18de desember 1905 er det bestemt, at der under «isolasjon» skal opføres ethvert tilfelle, hvor en syk om dagen holdes alene i et værelse, hvis der ikke av den syke innenfra kan åpnes. Under «mekaniske tvangsmidler» bør foruten tvangstreie også opføres enhver anvendelse av andre innretninger, som hindrer eller innskrenker den sykes bevegelser, f. eks. ankel- og albuebind o. lign. ²⁾ Belte er anvendt hos 7 menn og 23 kvinner i alt i 1 654 dager og 158 timer. Tallene er medregnet i rubrikken tilhøire. ³⁾ Epilektisk forvirring. ⁴⁾ «Buksebjørn» med lukkede armer er anvent hos 1 mand i 30 timer. ⁵⁾ Smittefarlighet i 68 dager. ⁶⁾ Belte og hanske er anvendt hos 3 menn og 10 kvinner i 1 505 dager og 89 timer. ⁷⁾ Unnvikelsestrang.

Tabell 18. Utdrag

Tableau des dépenses

	Gaustad.		Eg.		Rotvold.		Rønvik.	
	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Ordinære utgifter:</i>								
Lønninger	280 418	2.27	226 767	1.82	229 108	1.86	253 433	2.04
Kosthold	242 837	1.97	198 427	1.60	190 787	1.55	185 575	1.49
Sykes adspredeelse; flidsbelønninger etc.	6 283	0.05	6 935	0.06	7 774	0.06	8 278	0.07
Vedlikehold av bygningene etc.	27 658	0.22	17 431	0.14	23 863	0.19	26 989	0.22
Inventariet	24 871	0.20	14 594	0.12	30 099	0.24	21 903	0.18
Lys og brensel.....	104 974	0.85	56 187	0.45	104 799	0.85	91 268	0.73
Medisinske fornødenheter	3 560	0.03	3 282	0.03	4 639	0.04	3 842	0.03
Bøker etc.	898	-	330	-	417	-	373	-
Kontorutgifter	1 802	0.01	1 378	0.01	1 469	0.01	1 125	0.01
Vask og renhold	8 762	0.07	7 984	0.06	14 832	0.12	12 553	0.10
Materialer til arbeidsvirk somheten	26 910	0.22	31 060	0.25	39 609	0.32	41 949	0.34
Jordbruk, gartneri etc.	251 879	2.04	58 763	0.47	103 609	0.84	64 778	0.52
Andre utgifter	6 545	0.05	6 693	0.05	83 703	0.68	-	-
Tilsammen	987 397	8.00	629 831	5.07	834 708	6.78	712 066	5.73
<i>Inntekter (herunder ikke kurpenger):</i>								
Ved kostholdet....	18 264	-	59 533	-	11 316	-	10 128	-
" jordbruk og gartneri etc.	262 468	-	69 615	-	93 519	-	73 509	-
" arbeidsvirk somheten.	43 753	-	44 013	-	56 285	-	60 860	-
Andre inntekter	1) 74 090	-	2 529	-	2) 58 752	-	3) 58 461	-
Tilsammen	398 575	-	175 690	-	219 872	-	202 958	-
De samlede ordinære utgifter etter fradrag av de nevnte inntekter ved driften utgjorde således ca.....	588 822	4.77	454 141	3.65	614 836	5.00	509 108	4.10
Pr. individ og pr. dag (alt- så pr. forpleiningsdag) kom kostholdet på ca.	-	-	-	1.28	-	-	-	-

*) Av de opførte utgifter er i alt kr. 207 055 ekstraordinære. ¹⁾ Emolumenter. ²⁾ Derav ⁴⁾ Tekniske anlegg. ⁵⁾ Belysning og kraft. ⁶⁾ Emolumenter. ⁷⁾ Beklædning. ⁸⁾ Herav kr. 5 247 fond. ¹⁰⁾ Derav til renter av anlegget kr. 50 000. ¹¹⁾ Renter.

av regnskapene.

et des recettes.

Reitgjerdet.		Dikemark.*)		Blakstad.		Venn.		Sanderud.		Presteseter.	
I alt	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
137 152 87 729	3.07 1.97	461 971 444 495	2.09 2.01	90 607 91 885	1.51 1.54	141 581 134 669	1.71 1.62	145 147 154 770	1.46 1.56	113 280 136 226	1.44 1.73
5 195	0.12	13 099	0.06	2 947	0.05	3 878	0.05	7 077	0.07	4 554	0.06
10 343 18 127 43 315 2 515 1 130 2 480 13 843	0.23 0.41 0.97 0.06 0.03 0.06 0.31	158 977 124 583 215 632 18 095 920 4 797 21 192	0.72 0.56 0.97 0.08 - 0.02 0.10	10 041 8 584 35 815 1 094 - 1 679 3 928	0.17 0.14 0.60 0.02 - 0.03 0.07	29 556 17 523 63 585 2 984 562 2 007 5 854	0.36 0.21 0.77 0.04 - 0.02 0.07	18 819 27 248 63 804 3 932 375 1 445 12 942	0.19 0.27 0.64 0.04 - 0.01 0.13	11 700 19 389 54 001 3 815 518 1 509 5 704	0.15 0.25 0.69 0.05 - 0.02 0.07
8 131 15 810 4 186	0.18 0.35 0.09	⁷⁾ 57 325 159 122 ⁸⁾ 44 266	0.26 0.72 0.20	1 115 68 714 ⁹⁾ 72 434	0.02 1.12 1.21	20 328 52 562 8 849	0.24 0.63 0.11	3 515 72 599 ¹⁰⁾ 85 258	0.04 0.73 0.86	- 52 624 23 522	- 0.67 0.30
		1 724 474	7.80	388 843	6.50	483 938	5.83	596 931	6.01		
⁴⁾ 10 127 ^{b)} 4 105 364 188	0.23 0.09 8.16									¹¹⁾ 27 450 454 292	0.35 5.76
852	-	2 000	-	3 733	-	9 570	-	6 837	-	7 932	-
9 126 7 236 485	-	175 343	-	77 335 2 427 2 871	-	64 095 1 933 34 026	-	79 266 6 621 77 688	-	56 853 3 727 67 309	-
	-	181 600	-	86 366	-	109 624	-	170 412	-	135 821	-
^{a)} 31 677 49 376											
314 812	7.06	1 542 874	6.99	302 477	5.05	374 314	4.51	426 519	4.30	318 471	4.04
	-	-	2.01	-	1.42	-	1.28	-	1.49	-	1.38

emolumenter kr. 47 824 og vask for Reitgjerdet asyl kr. 8 169. ³⁾ Derav emolumenter kr. 53 222. til betaling for trengende ikke fattigunderstøttede syke. ⁹⁾ Derav kr. 30 000 til fornøyelses-

Tabell 18

	Faret.		Kristiansands.		Dale.		Valen.	
	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.	I alt.	Pr. ligge- dag.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Ordinære utgifter:</i>								
Lønninger	122 939	1.62	18 829	1.59	127 687	1.49	127 466	1.27
Kosthold	134 997	1.78	30 380	2.57	119 130	1.39	144 245	1.43
Sykes adspreelse; flids- belønninger etc.	4 409	0.06	-	-	2 985	0.03	2 625	0.03
Vedlikehold av bygnin- gene etc.	13 770	0.18	1 914	0.16	29 012	0.34	29 950	0.30
Inventariet	11 384	0.15	2 973	0.25	41 250	0.48	40 531	0.40
Lys og brensel.....	39 791	0.52	3 325	0.28	5 650	0.07	3 914	0.04
Medisinske fornødenheter	5 062	0.07	167	0.01	-	-	-	-
Bøker etc.	460	-	-	-	-	-	1 671	0.02
Kontorutgifter	1 592	0.02	-	-	1 176	0.01	-	-
Vask og renhold	5 658	0.07	602	0.05	3 215	0.04	3 244	0.03
Materialer til arbeidsvirk- somheten	32	-	-	-	20 683	0.24	22 871	0.23
Jordbruk og gartneri etc.	47 884	0.63	-	-	14 628	0.17	46 651	0.46
Andre utgifter	61 589	0.81	287	0.02	2 204	0.03	16 885	0.17
Tilsammen	449 567	5.92	58 477	4.94	-	-	440 053	4.38
					1) 35 686	0.42		
					403 305	4.71		
<i>Inntekter (herunder ikke kuperteng):</i>								
Ved kostholdet.....	7 454	-	-	-	9 279	-	14 032	-
` jordbruk og gartneri etc.....	67 930	-	-	-	29 930	-	46 815	-
` arbeidsvirkosmheten.	2 253	-	-	-	2 595	-	39 855	-
Andre inntekter.....	64 953	-	-	-	1 046	-	13 498	-
Tilsammen	142 590	-	-	-	42 850	-	114 200	-
De samlede ordinære ut- gifter etter fradrag av de nevnte inntekter ved driftens utgjorde så- ledes ca.....	306 977	4.04	-	-	360 455	4.21	325 853	3.24
Pr. individ og pr. dag (alt- så pr. forpleiningsdag) kom kostholdet på ca.	-	1.55	-	2.57	-	1.00	-	1.10

1) Renter og assuranse. 2) Beklædning. 3) Renter av anleggskapital. 4) Underskudd
 *) Derav til klær kr. 4 004 og til leiehjelp kr. 16 786.

(forts.).

Neevengaarden.		Røsenberg.		Opdøl.		Østmarken.		Oslo.		Kriminalasylet.	
I alt.	Pr. ligge-dag.	I alt.	Pr. ligge-dag.	I alt.	Pr. ligge-dag.	I alt.	Pr. ligge-dag.	I alt.	Pr. ligge-dag.	I alt.	Pr. ligge-dag.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
189 770 204 383	1.62 1.75	50 343 61 724	1.12 1.37	77 819 80 971	1.39 1.45	193 966 136 870	2.11 1.49	55 731 60 427	2.13 2.31	50 476 15 661	4.11 1.26
2 470	0.02	1 962	0.04	1 389	0.02	6 354	0.07	1 102	0.04	-	-
94 308 23 143 95 646	0.81 0.20 0.82	26 013 10 032 14 781	0.58 0.22 0.33	31 617 } 32 925	0.57 0.59	24 104 24 104 63 111	0.26 0.26 0.69	10 693 9 658 23 102	0.41 0.37 0.88	5 095 3 273 8 521	0.42 0.27 0.69
{ 8 266 2 516	0.07	458 840	0.01	1 769	0.03	3 426	0.04	1 261	0.05	-	-
	-		-	349	-	603	-	-	-	-	-
- - 59 570	0.02	- 2 409	0.02	1 001	0.02	1 612	0.02	3 045	0.12	-	-
	-		0.05	2 254	0.04	9 274	0.10	-	-	4 549	0.37
-	-	13 990	0.31	762	0.01	29 858	0.32	241	0.01	2 182	0.18
	-	-	-	30 462	0.54	25 751	0.28	896	0.03	-	-
59 570	0.51	60 493	1.34	2 924	0.05	5) 177 993	1.93	7) 9 263	0.35	8) 27 380	2.23
	-	243 045	5.39	264 242	4.72			175 419	6.70	117 137	9.54
²⁾ 22 489 ³⁾ 33 933 ⁴⁾ 72 623	0.19 0.29 0.62					⁶⁾ 12 345 709 371	0.13 7.71				
809 119	6.42			14 189	-	5 242	-	-	-	-	-
-	-			39 496	-	29 066	-	-	-	-	-
-	-	22 564	-	1 744	-	38 992	-	-	-	-	-
-	-	2 282	-	2 393	-	41 104	-	-	-	-	-
-	-	24 846	-	57 822	-	114 404	-	-	-	-	-
-	-	218 199	4.84	206 420	3.69	594 967	6.46	-	-	-	-
-	-	-	1.15	-	1.20	-	1.14	-	2.31	-	-

fra forrige år.

⁵⁾ Herav renter kr. 148 475.⁶⁾ Skatter.⁷⁾ Derav til pensjoner kr. 4 045.

I. Asylene.

Beleget, utvidelser, forbedringer m. m.

E g a s y l savner i høi grad vaktavdelinger for urolige syke, med den følge at endog sykeværelser beregnet på optil 5 syke har måttet anvendes som eneværelser for urolige og voldsomme patienter, hvad igjen nedsetter asylets evne til å motta patienter. Foruten vaktavdeling for de urolige avdelinger savner asylet såvel centralopvarmning som vannklosetter.

R o t v o l d a s y l. Den oprindelige plan for det store restaureringsarbeide viste sig å bli betydelig dyrere enn fra først av antatt. Departementet har derfor forlangt planen forelagt Stortinget pånytt. Der fortsettes imidlertid med 2 «badetbygg» (for avdelingene B og delvis C). Asylet har fått sin vannledning tilknyttet Strinda vannledning, hvorved vannforsyningen er blitt sikrere.

R o n v i k a s y l. Planer til modernisering av asylet er approbert og arbeidet allerede påbegynt. Vaktavdelingene vil bli utvidet i B og C.

R e i t g j e r d e t a s y l. Der er etterhvert skaffet sengeplass for ca. 160 patienter. Der er foretatt forbedringer og reparasjoner av bygninger og uthus. Og der er innredet et nytt verkstedsrum for snekker og maskinist etc.

D i k e m a r k a s y l. Omleggning av klosettene til W. C. er fortsatt. Der gjenstår to asylbygninger fremdeles. Bevilgning til W. C.-anlegg i disse var foreslått, men blev strøket av hensyn til de dårlige tider.

Om laboratoriet meddeler avdelingslæge Gjessing: Fysiologisk, kjemiske og serologiske undersøkelser er i stigende grad inngått som ledd i den somatiske undersøkelse, likeledes undersøkelse av standardstoffskiftet (med Kroghs respirationsskalorimeter). I mannsmaterialet er påbegynt en orienterende undersøkelse over kvelstoffskiftet hos katatone, og i kvinnematerialet, med bidrag av Nansenfondet, en undersøkelse over urobilinuttskillelse ved psykoser og pharmacodynamiske reaksjoner ved schizofreni.

V e u m a s y l. I alle sykeavdelinger, betjeningsværelser og familieboliger er der lagt linoleum. På gårdspllassen bak asylets centralbygning har man opført et større vannbasseng — ca. 8 meter i diameter — med springvannsarrangement i mitten.

S a n d e r u d a s y l. Omkring 1ste mars var den nye kvinneavdeling, beregnet for 49 syke, helt ferdig til innflytning, og blev straks fyllt dels med patienter som ventet på plass, dels med patienter fra den gamle overbelagte centralavdeling og dels fra en kvinnekoloni — Blårud — som senere er blitt benyttet for mannlige syke.

B l a k s t a d a s y l. Den nye centralavdeling for menn blev tatt i bruk 15de februar 1924, hvorefter plassforhollene ved asylet har bedret sig betydelig.

Neevengårdens asyl. Arbeidet med oppussning av avdelingene har vært fortsatt. Første etasje av CM. er ominnredet til vaktavdeling for urolige med bad og W. C. I administrasjonsbygningens kjeller er innredet laboratorium, hvortil er anskaffet Kroghs apparat for stoffvekselundersøkelser. I kjellerrum på mannssiden er innredet skomaker- og malerverksteder.

Sundhetstilstanden

har gjennemgående vært meget god.

På Eg asyl optråtte 3 tilfeller av difteri på kvinnedelen. Der inntraf 12 nye tilfeller av tuberkulose samt 3 suspekte tilfeller av ekssudativ pleurit, hvilket er omtrent det tredobbelte antall av det foregående år. Økningen henger muligens sammen med den i Vest-Agder i den senere tid konstaterte stigende utbredelse av tuberkulose, hvad der av fylkeslægen forklares som en mulig virkning av den store influensaepidemi for nogen år siden.

På Rotvold asyl er der i årets løp død 11 personer av tuberkulose. De hygieniske forhold er lite tilfredsstillende. Nogen vesentlig bedring vil ikke inntre før asylets restaurering er gjennemført.

På Sanderud asyl fortsatte difteriepidemien fra foregående år. Klinisk difteri påvistes hos 32 patienter. Dessuten fandtes blandt patienter og funksjonærer i alt 12 bacillebærere. Funksjonærer og de av de sinnssyke som var skikket dertil blev innlagt i Hamar epidemilasarett. Epidemien avtok utover høsten, og ved årsskiftet var der ingen. Samtlige tilfeller forløp lett.

På Valen asyl viste en kvinnelig patient, som gjennemgikk tyfus under epidemien i 1922, sig å være bacillebærer. Hun blev derfor med foreldrenes samtykke overført til Haukeland sykehus, hvor der blev foretatt cholecystektoni. Patienten døde 6 dager etter operasjonen av postoperativ galdestase på grunn av et noget usedvanlig forløp av galdeveien.

Av tuberkulose har der vært forholdsvis mange tilfeller. Der inntraf således 8 dødsfall av tuberculosis pulm. og 1 av tbc. abdominis. Ved årets utgang behandles 6 sikre og flere suspekte tuberkulosetilfeller.

På Neevengårdens optråtte en del tilfeller av paratyfus. Den bakteriologiske undersøkelse på Gades institutt bragte på det rene, at de ingen forbindelse hadde med tilfellene på kvinnedelen det foregående år, men noget bestent holdepunkt for smitteimport er der ikke. Den først angrepne patient hadde jevnlig vært på besøk hos sin familie i byen. De syke blev isolert, og yderligere smitteutbredelse er der ikke blitt.

II. Patientene. Behandling m. m.

Arbeidsvirksomhet.

E g a s y l. Arbeidsvirksomheten har vært drevet som før, vesentlig omfattende utearbeide. Asylet har fremdeles ingen hensiktsmessige verkstedsrum.

R o t v o l d a s y l. Den vanlige beskjeftigelse av de syke på gårdsbruk og i havene, i verksteder og inne i avdelingene med husarbeide og håndgjerning har foregått som før. Det nyinnrettede arbeidsrum for kurvbinding, mattefletting, garnbinding etc. har vært i drift det hele år.

R e i t g e r d e t a s y l. Arbeidsvirksomheten har foregått upåklagelig. Der er til stadighet 3 à 4 arbeidslag ute på arbeide med gartneren eller agronomen. I den travleste tid er ca. 30 mann beskjeftiget ute. Innendørs er det vesentlig husgjerning, vask og rengjøring, hvormed de mindre pålitelige patienter beskjeftes. Dessuten er en del optatt med drevplukking. De mere arbeidsdyktige er fordelt på 3 verkstedsrum i østre fløy, hvor der arbeides med bokbinderi og papirarbeide i det ene rum, veving, lapping og garnbinding i det annet, og i det store hjørneværelse med børstenbinding, madrasstopping, kurvfletting o. lign. I kjelleren er verksteder for skredder og skomaker med patienter til hjelp. Alt i alt er ca. 60—70 patienter i daglig beskjeftigelse.

D i k e m a r k a s y l. På loftet i en av mannsavdelingene er der innrettet en vevstue med 5 vevstoler m. v.

S a n d e r u d a s y l. Efter å ha fått de nye rummelige og hensiktsmessige arbeidslokaler i den nye kvinnekjøkkenet har særlig vevingen vært drevet i en større utstrekning. På vevsalen er nu opstillet 8 vever. Der veves således kjøletær, gardiner, servietter og duker under ledelse av en særlig kyndig pike fra Sogn. Forøvrig har arbeidsvirksomheten gått som vanlig.

P r e s t e s e t e r a s y l. Arbeidsvirksomheten har vært meget god, idet der er utført tomtegravning og cementstøping av potetkjeller. Den slags arbeide går lett fra hånden og interesserer patientene, hvorimot håndverksarbeide, f. eks. snekkeri og skomakerarbeide, er vanskelig å få igang, uaktet snekerverkstedet er utvidet, og der er godt arbeidslokale i den nye mannskoloni. Det blir med laging av økseskafter og slike enkle ting. Derimot er børstenbinderiet og manilla-fletting i god gang. Veving er det også vanskelig å få fart i på mannsavdelingen.

D a l e a s y l. Man har i år innført matte- og kluteveving for mannspatienter, kluteveving også på den mannlige vaktavdeling. Båndveving er anvendt for begge kjønn, såvel for oppegående som for sengeliggende syke, for de sistnevnte etter overlæge Krarups model. På fylkesutstillingen i Haugesund i oktober 1924 tilkjendtes asylet diplom og hederlig omtale for «Samling husflidsarbeider».

Ø s t m a r k e n a s y l. Patientene har vært beskjeftiget på vanlig vis. Mannspatientene med gårdsarbeide av forskjellig art foruten i kjøkken, vaskeri og de forskjellige verksteder, skomaker-, skredder-, snekker- og malerverksted.

Garn- og børstenbinding samt forsynlegging har også vært drevet som tidligere. Kvinnene har vesentlig vært beskjeftiget med sør og strikking samt arbeide i kjøkken og vaskeri.

Prosenten av arbeidende er øket noget fra foregående år. Efterhvert som det kvinnelige personale er blitt innarbeidet på mannsavdelingene er disse stadig blitt roligere, og isolasjonen er blitt mindre og mindre nødvendig og er stadig gått ned i antall.

Syke i familiepleie under asylenes tilsyn.

Røtvold asyl. Ved foranstaltning fra asylet blev i asylets gamle utsetrelsdistrikt Malvik utsatt 3 kvinner, i Frøya og Hittra 2 menn og 5 kvinner.

Rønvik asyl. Privatforpleiningen i Steigen har hittil gått bra. Der kommer ikke krav om å få de sinnssyke gjeninnlagt i asylet. Derimot er det ikke sjeldent at nye forpleiere melder sig fra Steigen. Hvis der kom en distriktslæge med psykiatrisk utdannelse til Steigen, antar asyldirektøren at der kunde utsettes adskillig flere sinnssyke der.

Sanderud asyl. Asyldirektøren har i årets løp foretatt 8 inspeksjonsreiser til «Kongsvingerkoloniene». De har dessuten vært inspisert av den fast ansatte sykepleierske under hendes jevnlige reiser. Ved årets utgang forpleiedes i disse kolonier i alt 153 sinnessyke. Herav var 46 hjemmehørende i Hedmark fylke. Der var i alt 14 forpleiningssteder, men av disse var der 4, hvor der kun forpleiedes 3 til 4 patienter. Direktøren tilfører: «om koloniene kan det sammesies nu som jeg har bemerket i min siste tidligere beretning, at disse er forholdsvis bra, men det må fremholdes igjen, at denne forpleiningsmåte av sinnssyke bør avskaffes, såsnart der blir anledning, idet det er en forretning for forpleierne å ha sinnssyke i forpleining, og derfor kan denne institusjon kun betegnes som et «uvesen».

Presteseter asyl. Der er i dette år begynt med utsettelse av asylets patienter i familieforpleining. Der er foreløpig kun utsatt 6 patienter hos 3 forpleiere. Patientene tilsees fra asylet, likesom de til bestemte tider kommer inn til badning og veining. Asylet holder dem også med klær.

Opdøl asyl Til privatpleie i asylets nærhet blev i årets løp utskrevet 4 patienter. Den omakkorderte årlige forpleiningsgodtgjørelse var kr. 800, men i år forlanges den forhøjet til kr. 1 000 og mere.

Ulykkestilfeller. Sølvord.

På Eg asyl gjorde en temmelig sløvet mannspatient et rømningsforsøk. Han klatret opp på taket av den kvinnelige D-avdelingen fra vedgården og hoppet ned på veien som går forbi asylet. Herunder fikk han 3 benbrudd, nemlig av venstre tibia og olecranon samt høyre patella. Han blev behandlet på sykehus i Kristiansand og blev nogenlunde restituert.

På Veum asyl blev en 47 år gl. dement mann, som var noget ustø

tilbens, trykket overende av en annen syk, falt mot gulvet og fikk en fractura colli femoris. En epileptiker falt under et anfall mot den hete radiator og fikk en 2nen grads forbrenning av kinn og hals på den ene side.

På Presteseter asyl har der funnet sted to selvmord. Det ene tilfelle var en vel 50 år gl. noget imbecil kvinne, som kom inn med en depressjons-tilstand. Hun hadde vært i asylet ca. 1 år. De siste 2–3 mdr. hadde hun vært ordnet, arbeidet flittig, hatt interesse for sine omgivelser, var behjelplig med de andre patienter, matet dem som trengte sådan hjelp etc. Hun hadde i nogen tid fått lov til å spasere utenfor asylet med et par andre syke, som hun skulle passe på, og der var intet at bemerke ved hendes opførsel. Det var meningen at hendes mann i den nærmeste fremtid skulle komme og hente hende hjem. En dag fikk hun brev hjemmefra, hvori den voksne datter forteller, at de har det så bra nu allesammen; de mindre barn var spesielt nevnt. På spasturen næste dag skiller hun sig under et påskudd fra de andre patienter. Da hun blev litt lenge borte, gjorde disse henvendelse til en forbipasserende mann, og denne fant hende med ansiktet i en liten dam i skogen tett ved veien.

Det annet tilfelle var en 37 år gl. mann lidende av dementia paranoides. Han hadde vært i asylet i 11 år, hadde aldri vist selvmordstrang, hadde ofte deltatt i utearbeide, men hadde nu hatt en lang, dårlig periode, hvori han ikke ville arbeide. Han bad så en dag om å få bli med på heiånnen, hvad der tillot ham, men der blev pålagt spesielt vakthold. Det gikk godt et par dager, han syntes fornøid og vel tilmote. Ved et ulykkeligt tilfelle fikk han anledning til 3de dag å stikke sig bort og forsvant. Dagen etter blev klærne funnet ved bredden av et tjern, likeledes en høigaffel, som han vistnok hadde tatt med sig som våpen. Tross stadig eftersøken hele sommeren og i vår har liket ikke kunnet finnes.

Rosenberg asyl. En 37 år gl. mann, lidende av dementia praecox, var i 1919 overflyttet til asylet fra Rotvold, hvor han var behandlet fra 1912. Han hadde hverken i Rotvold eller senere under opholdet her vist symptomer, som kunde formode suicidiumstendenser. Han var i den rolige avdeling og arbeidet flittig på skredderverkstedet. Den 15de novbr. 1924 om eftermiddagen gikk han ut i haven, kom senere ikke inn. Der blev om aftenen søkt etter ham rundt omkring asylet, men forgjeves. Næste morgen fant man ham død ved hengning i et træ utefor asylets gjerde. Saken blev straks meldt til kontrollkommisjon og politi.

Adspredelser og underholdninger for de syke.

Ved samtlige asyler er avholdt regelmessige gudstjenester og de vanlige fester i årets løp. Av særlige tilstelninger nevnes:

På Eg asyl blev der i nyttårshelgen gitt en teaterforestilling av Kristiansands gymnasiesamfund. Forestillingen avholdtes i spiseværelset på den rolige kvinneavdeling, og blev overvært av et par hundre mennesker, som lot til å more sig utmerket.

På Rotvold asyl er arrangert kinematografforestillinger, byturer etc.

Om sommeren foretok et stort antall syke med leiet skib en utflykt til Tantra. Turen forløp meget heldig.

På Reitgjerdet asyl har det vært vanskelig av budgettmessige hensyn å yde stort ntnover tobakk. Asylet har dog grammofon, som er flittig brukt. Asylet holder en del aviser. Kortspill er en yndet beskjeftegelse.

Neevengården asyl har egen kinematograf, og da Bergens bystyre har bevilget kr. 500 årlig til film, er der i årets løp til stadighet gitt filmforestillinger for de syke til deres store fornøyelse. Et par sangkor og brandvesenets musikkorps har gitt nogen konserter. Siste jul opførte en del av pleierpersonalet under assistentlægens instruksjon to småstykker på en improvisert scene, hvilket vakte stor jubel.

III. Personalet.

Eg asyl. I årets løp er avholdt kursus med avsluttende eksamen for pleierelever, som vanlig, under ledelse av asylets reservelæge. Til de ledige stillinger var der ingen mangel på ansökere.

Rønvik asyl. Vanlig kursus og eksamen for pleierelever er avholdt. Da der i et asyl kan forekomme fødsler, og asylet ikke har i sin tjeneste nogen fullt utdannet sykepleierske, gjennemgikk de kvinnelige elever fra 1923 et kursus i barselpleie samt praktisk sykepleie med en rødekorssøster som lærerinne. Ved antagelse av pleierelever er man så forsiktig som mulig. En elev må nu gjennemgå tilfredsstillende elevkurset. Først etter bestått eksamen samt minst 1 års tjeneste får elevene lønn som fast pleier eller pleierske. Asylet forbeholder sig ennu 1 års prøvetid, således at denne tilsammen blir minst 2 år. På denne måte kan asylet lettere bli kvitt de uheldige elementer blant personalet, hvad tjenestemannsloven etter min mening i høi grad hindrer.

Reitgjerdet asyl. En del av de først ansatte pleiere har sluttet, og som nye er fortrinsvis ansatt elever, som har gjennemgått et kursus med 1 à 2 forelesninger om uken i vår- og høstsemesteret. Flere av pleierne er gifte og har sine familier innlosjert i nærheten av asylet.

Dikemark asyl. Lægehjälpen er for knapp, 1 : 130 patienter. På grunn av ferier er der i 5 måneder bare 4 lærer, 1 : 163. Dertil kommer at kontorarbeide, konferanser, møter i byen, bygningsspørsmål m. v. beslaglegger direktørens tid i urimelig grad. Der er foreslått bevilgning til en assistentlæge til. En eftermiddag i uken holdes lægekonferanse, hvor de nye patienters journaler gjennemgås, tildels med fremstilling av patienter, diagnosen diskuteres o. s. v. Undervisning av pleierpersonalet tar megen tid. Elevene deles i 4 kuld. Direktøren leser med elevene fra Røde kors og Sanitetsforeningen. Undervisningen kan for disse legges på noget høiere plan, fordi de har så meget bedre forkunnskaper. De andre kuld undervises av avdelingslæge, reservelæge og den kvinnelige assistentlæge.

Sanderud asyl. I vinterhalvåret har pleierpersonalet vært undervist av reservelægen. Som lærebok er anvent dr. Evensens bok.

Presteseter asyl. På alle avdelinger er der kvinnelig betjening, for det meste utdannede søstre. Kun på den urolige mannsavdeling er der 2 mannlige pleiere ved siden av pleierske. Denne ordning er overmåte tilfredsstillende.

Dale asyl. I kvinneavdelingen anvendes kun fullt utdannede sykepleiersker. I mannsavdelingen tjennestgjorde 2 sykepleiersker. 2 kvinnelige elever uteksaminertes etter endt kurkus og tildeltes testimonium.

Rekke VII.

Trykt 1924 (forts. suite):

- Nr. 141. Veterinærvesenet og kjøtkontrollen 1922. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 142. Dødelighetstabeller for det norske folk 1911/12—1920/21. (*Tables de mortalité selon les expériences 1911/12—1920/21.*)
- 143. Sinnssykeasylenes virksomhet 1921. (*Hospices d'aliénés.*)
- 144. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VIII. Boligstatistikk. — Bygder. (*Recensement du 1er décembre 1920. VIII. Statistique d'habitation. — Districts ruraux.*)
- 145. Megling og voldgift. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1923. (*Entremise publique et arbitrage. Conventions collectives et conflits du travail en 1923.*)
- 146. Norges bergverksdrift 1923. (*Mines et usines.*)
- 147. Private aktiebanker 1923. (*Banques privées par actions.*)
- 148. Norges handel 1923. (*Commerce.*)
- 149. Norges sparebanker 1923. (*Caisse d'épargne.*)
- 150. Skolevesenets tilstand 1921. (*Instruction publique.*)

Trykt 1925:

- 151. Folkemengdens bevegelse 1916—1920. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1916 à 1920. II. Résumé.*)
- 152. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1921. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 153. Landbruksareal og husdyrholt 1924. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1924. Recensement représentatif.*)
- 154. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XII. Byggeskikker på den norske landsbygd. (*Recensement du 1er décembre 1920. XII. Types des petits bâtiments à la campagne en Norvège.*)
- 155. Lønninger 1924. (*Gages et salaires.*)
- 156. Sinnssykeasylenes virksomhet 1922. (*Hospices d'aliénés.*)
- 157. Sjømannsforsikringen 1922. Fiskerforsikringen 1922. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 158. Folkemengdens bevegelse 1922. (*Mouvement de la population.*)
- 159. Norges jernbaner 1923/24. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 160. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspiele 1921 og 1922. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 161. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XIII. Oversikt over livsstillingsstatistikken og tellingens utførelse. (*Recensement du 1er décembre 1920. XIII. Aperçu de la statistique des professions et l'organisation du recensement.*)
- 162. Sinnssykeasylenes virksomhet 1923. (*Hospices d'aliénés.*)
- 163. Norges kommunale finanser 1922/23. (*Finances des communes.*)
- 164. Norges industri 1923. (*Statistique industrielle.*)
- 165. Arbeidslønnen i jordbruket driftsåret 1924/25. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1924/25.*)
- 166. Arbeidsforholdene ved hotell- og kafévirksomhet. (*Les conditions de travail dans les hôtels, restaurants et cafés.*)
- 167. Norges fiskerier 1922. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 168. Forsikringsselskaper 1923. (*Sociétés d'assurances.*)
- 169. Fattigvesenet 1920 og 1921. (*Assistance publique.*)
- 170. Ulykkesforsikringen 1921 og 1922. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 171. Norges postvesen 1924. (*Statistique postale.*)
- 172. Skolevesenets tilstand 1922. (*Instruction publique.*)
- 173. Fengselsstyrelsens årbok 1923. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1923.*)

Trykt 1925 (forts. suite):

- Nr. 174. Norges telegrafvesen 1923—1924. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 175. Norges fiskerier 1923. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 176. Stortingsvalget 1924. (*Élections en 1924 pour le «Storting».*)
— 177. Megling og voldgift. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1924. (*Entremise publique et arbitrage. Conventions collectives et conflits du travail en 1924.*)
— 178. Norges bergverksdrift 1924. (*Mines et usines.*)
— 179. Sinnssykeasylenes virksomhet 1924. (*Hospices d'aliénés.*)
-

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 44de årgang 1924.
Oslo 1925. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 42de bind 1924. Kristiania 1924.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedssopgaver over vareomsetningen med utlandet 1924. Tolvte bind. Oslo 1925.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1924. Douzième année.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920. Kristiania
1889, 1918 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)
-

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning
meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksem-
pler av disse årganger.

26 oktober 1925.